

SPRAWOZDANIE FINANSOWE KOPEX S.A.

---

sporządzone za okres od 1 stycznia 2014r. do 31 grudnia 2014r.

Katowice, kwiecień 2015r.

Nota	SPIS TREŚCI	
	Sprawozdanie z sytuacji finansowej KOPEX S.A.	3
	Rachunek zysków i strat KOPEX S.A.	4
	Sprawozdanie z całkowitych dochodów KOPEX S.A.	5
	Sprawozdanie ze zmian w kapitale własnym KOPEX S.A.	5
	Sprawozdanie z przepływów pieniężnych KOPEX S.A.	6
1.	Informacje ogólne	7
2.	Skład Zarządu i Rady Nadzorczej	8
3.	Podmiot dokonujący badania sprawozdania finansowego	8
4.	Podstawa sporządzenia sprawozdania	8
5.	Wykaz jednostek powiązanych Grupy Kapitałowej KOPEX S.A. na 31.12.2014 r.	9
6.	Istotne zasady rachunkowości	10
7.	Zarządzanie kapitałem	23
8.	Polityka zarządzania ryzykiem finansowym i zabezpieczenie	24
9.	Informacja o przeliczeniach wybranych danych finansowych	34
10.	Szacunki	34
11.	Subiektywna ocena	35
12.	Noty objaśniające do Sprawozdania z sytuacji finansowej oraz Rachunku zysków i strat	35
	12.1. Wartości niematerialne	35
	12.2. Rzeczowe aktywa trwałe	36
	12.3. Nieruchomości inwestycyjne	37
	12.4. Należności leasingowe	38
	12.5. Pozostałe długoterminowe aktywa finansowe	39
	12.6. Odroczonego podatek dochodowy	41
	12.7. Zapasy	44
	12.8. Należności	44
	12.9. Udzielone pożyczki	45
	12.10. Pozostałe aktywa i zobowiązania finansowe	46
	12.11. Środki pieniężne	47
	12.12. Kapitał zakładowy	47
	12.13. Emisja akcji powyżej wartości nominalnej	48
	12.14. Kapitał z aktualizacji wyceny	48
	12.15. Zyski zatrzymane	48
	12.16. Kredyty i pożyczki	48
	12.17. Pozostałe zobowiązania	50
	12.18. Zobowiązania leasingowe	50
	12.19. Rezerwa z tytułu świadczeń pracowniczych	51
	12.20. Rozliczenia międzyokresowe	52
	12.21. Zobowiązania z tytułu dostaw i usług	52
	12.22. Pozostałe rezerwy na zobowiązania	52
	12.23. Przychody netto ze sprzedaży	53
	12.24. Koszty według rodzaju	53
	12.25. Pozostałe przychody	54
	12.26. Pozostałe koszty	54
	12.27. Pozostałe zyski (straty)	54

12.28. Przychody finansowe	54
12.29. Koszty finansowe	55
12.30. Podatek dochodowy	55
12.31. Przychody, koszty, wyniki i przepływy z działalności zaniechanej w okresie	55
13. Zobowiązania warunkowe, majątkowe i sprawy sporne	56
14. Sprawozdawczość według segmentów branżowych i geograficznych	57
15. Transakcje z jednostkami powiązаныmi	59
16. Informacje o przychodach, kosztach i wynikach działalności zaniechanej w danym okresie lub przewidzianej do zaniechania w następnym okresie	60
17. Informacje o przeciętnym zatrudnieniu	60
18. Informacje o znaczących zdarzeniach dotyczących lat ubiegłych ujętych w sprawozdaniu finansowym za bieżący okres	60
19. Informacje o znaczących zdarzeniach, jakie nastąpiły po dniu bilansowym, a nieuwzględnionych w sprawozdaniu finansowym	60
20. Informacje o łącznej wartości wynagrodzeń i nagród wypłaconych lub należnych dla osób zarządzających i nadzorujących emitenta	60
21. Oświadczenie Zarządu Spółki KOPEX S.A.	61

**Sprawozdanie z sytuacji finansowej KOPEX S.A.
w tysiącach złotych**

	31.12.2014	31.12.2013
Nota AKTYWA		
Aktywa trwałe	1 527 012	1 470 334
12.1 Wartości niematerialne	10 073	10 581
12.2 Rzeczowe aktywa trwałe	23 593	30 000
12.3 Nieruchomości inwestycyjne	5 923	6 161
12.4 Długoterminowe należności leasingowe	21 318	35 959
12.5 Pozostałe długoterminowe aktywa finansowe	1 457 368	1 381 720
12.6 Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego	8 737	5 913
Aktywa obrotowe	316 810	264 597
12.7 Zapasy	3 191	1 759
12.8 Krótkoterminowe należności z tytułu dostaw i usług	85 063	59 261
12.8 Krótkoterminowe pozostałe należności	57 134	33 052
12.4 Krótkoterminowe należności leasingowe	28 803	26 284
12.9 Udzielone pożyczki krótkoterminowe	104 757	101 355
12.6 Należności dotyczące bieżącego podatku dochodowego	1 508	2 323
12.10 Pozostałe aktywa finansowe	1 301	8 780
12.23 Aktywa z tytułu umów o usługi budowlane	3 858	10 285
12.11 Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	31 195	21 498
Aktywa razem	1 843 822	1 734 931
ZOBOWIĄZANIA I KAPITAŁ WŁASNY		
Kapitał własny	1 538 213	1 446 707
12.12 Kapitał zakładowy	74 333	74 333
12.12 Akcje własne	-2 979	-2 979
12.13 Emisja akcji powyżej wartości nominalnej	1 054 942	1 054 942
12.14 Kapitał z aktualizacji wyceny	-318	5 186
12.15 Zyski zatrzymane	412 235	315 225
Zobowiązania długoterminowe	36 015	40 257
12.16 Kredyty i pożyczki długoterminowe	11 203	33 608
12.17 Długoterminowe pozostałe zobowiązania	154	-
12.18 Długoterminowe zobowiązania leasingowe	17 874	-
12.6 Rezerwa z tytułu odroczonego podatku dochodowego	2 697	2 318
12.19 Długoterminowa rezerwa z tytułu świadczeń pracowniczych	1 393	481
12.20 Rozliczenia międzyokresowe	2 694	3 850
Zobowiązania krótkoterminowe	269 594	247 967
12.16 Kredyty i pożyczki krótkoterminowe	71 226	100 821
12.21 Krótkoterminowe zobowiązania z tytułu dostaw i usług	110 938	64 202
12.17 Krótkoterminowe pozostałe zobowiązania	54 338	63 471
12.18 Krótkoterminowe zobowiązania leasingowe	4 070	-
12.6 Zobowiązania z tytułu bieżącego podatku dochodowego	401	314
12.10 Pozostałe zobowiązania finansowe	2 143	425
12.19 Krótkoterminowa rezerwa z tytułu świadczeń pracowniczych	1 213	1 204
12.22 Pozostałe krótkoterminowe rezerwy na zobowiązania	1 096	868
12.20 Rozliczenia międzyokresowe	24 169	16 662
Zobowiązania i kapitał własny razem	1 843 822	1 734 931
Wartość księgową	1 538 213	1 446 707
Liczba akcji	74 056 038	74 056 038
Wartość księgową na jedną akcję (w zł)	20,77	19,54

**Rachunek zysków i strat KOPEX S.A.
w tysiącach złotych**

Nota		od 01.01.2014 do 31.12.2014	od 01.01.2013 do 31.12.2013
DZIAŁALNOŚĆ KONTYNUOWANA:			
12.23	Przychody netto ze sprzedaży produktów, towarów i materiałów	365 027	326 304
12.24	Koszty sprzedanych produktów, towarów i materiałów	329 193	299 123
	Zysk brutto na sprzedaży	35 834	27 181
12.25	Pozostałe przychody	111 158	74 164
12.24	Koszty sprzedaży	9 363	8 337
12.24	Koszty ogólnego zarządu	26 363	27 333
12.26	Pozostałe koszty	12 404	2 146
12.27	Pozostałe zyski / (straty)	-7 626	1 115
	Zysk z działalności operacyjnej	91 236	64 644
12.28	Przychody finansowe	17 016	17 929
12.29	Koszty finansowe	9 475	17 500
	Zysk brutto	98 777	65 073
12.30	Podatek dochodowy	516	285
	Zysk netto z działalności kontynuowanej	98 261	64 788
12.31	Zysk netto z działalności zaniechanej	122	345
	Zysk netto, razem	98 383	65 133
	Średnia ważona liczba akcji zwykłych	74 056 038	74 056 038
	Zysk netto z działalności kontynuowanej na 1 akcję zwykłą	1,33	0,87
	Zysk netto z działalności zaniechanej na 1 akcję zwykłą	-	-
	Zysk netto razem na 1 akcję zwykłą	1,33	0,88

**Sprawozdanie z całkowitych dochodów KOPEX S.A.
w tysiącach złotych**

	od 01.01.2014 do 31.12.2014	od 01.01.2013 do 31.12.2013
Zysk netto	98 383	65 133
Inne całkowite dochody (straty), które nie zostaną przeniesione do wyniku finansowego:	-695	127
Zyski/Straty aktuarialne z tytułu programów zdefiniowanych świadczeń	-858	157
Podatek dochodowy dotyczący strat aktuarialnych	163	-30
Inne całkowite dochody, które mogą być przeniesione do wyniku finansowego:	-5 504	424
Zabezpieczenie przepływów pieniężnych	-6 795	523
Podatek dochodowy z tytułu zabezpieczenia przepływów pieniężnych	1 291	-99
Razem inne całkowite dochody po opodatkowaniu	-6 199	551
Całkowite dochody ogółem	92 184	65 684

**Sprawozdanie ze zmian w kapitale własnym KOPEX S.A.
w tysiącach złotych**

	Kapitał zakładowy	Akcje własne	Emisja akcji powyżej wartości nominalnej	Kapitał z aktualizacji wyceny		Zyski zatrzymane	Kapitał własny razem
				Instrumenty zabezpieczające	Podatek odroczony		

Saldo na 01.01.2013	74 333	-2 979	1 054 942	5 879	-1 117	253 825	1 384 883
Całkowite dochody ogółem	-	-	-	523	-99	65 260	65 684
Dywidendy	-	-	-	-	-	-3 702	-3 702
Darowizny	-	-	-	-	-	-158	-158
Saldo na 31.12.2013	74 333	-2 979	1 054 942	6 402	-1 216	315 225	1 446 707

Saldo na 01.01.2014	74 333	-2 979	1 054 942	6 402	-1 216	315 225	1 446 707
Całkowite dochody ogółem	-	-	-	-6 795	1 291	97 688	92 184
Darowizny	-	-	-	-	-	-678	-678
Saldo na 31.12.2014	74 333	-2 979	1 054 942	-393	75	412 235	1 538 213

**Sprawozdanie z przepływów pieniężnych KOPEX S.A.
w tysiącach złotych**

	od 01.01.2014 do 31.12.2014	od 01.01.2013 do 31.12.2013
PRZEPLYWY ŚRODKÓW PIENIĘŻNYCH Z DZIAŁALNOŚCI OPERACYJNEJ		
Zysk brutto	98 928	65 499
Korekty o:		
Amortyzacja	4 542	5 104
(Zyski) straty z tytułu różnic kursowych	-2 796	191
Odsetki i udziały w zyskach (dywidendy)	-109 246	-65 131
(Zysk) strata z działalności inwestycyjnej	7 782	-1 183
Zmiana stanu rezerw	291	84
Zmiana stanu zapasów	-1 432	-1 330
Zmiana stanu należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałych należności	-28 445	184 263
Zmiana stanu zobowiązań krótkoterminowych z tytułu dostaw i usług oraz pozostałych zobowiązań	37 709	-48 087
Zmiana stanu rozliczeń międzyokresowych biernych	6 351	-67
Zmiana stanu aktywów z tytułu umów o usługi budowlane	6 427	-9 460
Zapłacony podatek dochodowy	-662	-1 455
Pochodne instrumenty finansowe	2 350	183
Odpisy aktualizujące wartość aktywów trwałych	8 690	896
Darowizny	-678	-158
Przepływy pieniężne netto z działalności operacyjnej	29 811	129 349
PRZEPLYWY ŚRODKÓW PIENIĘŻNYCH Z DZIAŁALNOŚCI INWESTYCYJNEJ		
Zbycie wartości niematerialnych oraz rzeczowych aktywów trwałych	168	337
Zbycie aktywów finansowych	3	2 682
Otrzymane dywidendy i udziały w zyskach	107 989	109 583
Otrzymane odsetki	1 103	4 454
Splata pożyczek	51 631	44 357
Otrzymane dotacje	-	740
Nabycie wartości niematerialnych oraz rzeczowych aktywów trwałych	-6 718	-7 356
Nabycie aktywów finansowych	-6	-6 901
Udzielone pożyczki	-140 715	-29 111
Przepływy pieniężne netto z działalności inwestycyjnej	13 455	118 785
PRZEPLYWY ŚRODKÓW PIENIĘŻNYCH Z DZIAŁALNOŚCI FINANSOWEJ		
Kredyty i pożyczki*	44 979	42 519
Otrzymane prowizje od poręczeń	4 391	3 862
Dywidendy	-	-3 702
Splaty kredytów i pożyczek*	-75 270	-266 868
Zapłacone odsetki	-6 386	-12 193
Zapłacone prowizje od kredytów i poręczeń	-1 901	-5 034
Przepływy pieniężne netto z działalności finansowej	-34 187	-241 416
RAZEM PRZEPLYWY PIENIĘŻNE NETTO	9 079	6 718
Bilansowa zmiana stanu środków pieniężnych, w tym:	9 697	6 506
- zmiana stanu środków pieniężnych z tytułu różnic kursowych	618	-212
Środki pieniężne na początek okresu	21 498	14 992
Środki pieniężne na koniec okresu, w tym:	31 195	21 498
- o ograniczonej możliwości dysponowania	-	-

* Kredyty i pożyczki udzielone w ramach limitu obrotowego wykazywane są w kwotach netto

NOTY DO SPRAWOZDANIA FINANSOWEGO – INFORMACJA DODATKOWA**1. Informacje ogólne**

KOPEX S.A. w Katowicach jest spółką akcyjną zarejestrowaną w dniu 3 stycznia 1994 roku w Sądzie Rejonowym w Katowicach Wydział VIII Gospodarczo-Rejestrowy pod numerem RHB 10375. Postanowieniem Sądu Rejonowego w Katowicach Wydział Gospodarczy Krajowego Rejestru Sądowego, z dnia 12 lipca 2001 roku KOPEX S.A. została wpisana do Rejestru Przedsiębiorców pod numerem KRS - 0000026782. Czas trwania Spółki jest nieoznaczony. Siedziba spółki znajduje się w Katowicach przy ulicy Grabowej 1.

Podstawowym przedmiotem działalności Spółki (kod PKD 4663Z) jest eksport, import surowców, wyrobów i usług, w tym kompletnych obiektów przemysłowych, maszyn i urządzeń, towarów przemysłowych, konsumpcyjnych oraz pośrednictwo w tym zakresie w handlu krajowym i zagranicznym, jak również świadczenie usług konsultingowych, promocyjnych i innych usług niematerialnych.

W zakresie podstawowej działalności oferta KOPEX S.A. obejmuje:

- generalne wykonawstwo kompletnych projektów inwestycyjnych, a zwłaszcza obiektów górniczych, przy czym ofertę wyróżniają możliwości wykonawcze całego procesu inwestycyjnego w górnictwie,
- świadczenie specjalistycznych usług górniczych polegających na głębinieniu szybów, budowie obiektów podziemnych, a także budowie i renowacji tuneli, świadczeniu usług projektowych i know – how,
- dostawę maszyn i systemów technologicznych dla kopalń odkrywkowych oraz głębinowych,
- eksport surowców energetycznych, a w szczególności: węgla energetycznego i koksującego,
- leasing finansowy.

Spółka jest notowana na rynku podstawowym Giełdy Papierów Wartościowych w Warszawie S.A. w systemie notowań ciągłych i została zaklasyfikowana do sektora przemysłu elektromaszynowego.

Prezentowane sprawozdanie finansowe jest sprawozdaniem jednostkowym i obejmuje dane za 2014 rok oraz porównawcze dane finansowe za 2013 rok.

W skład Spółki nie wchodzi wewnętrzne jednostki organizacyjne sporządzające samodzielnie sprawozdanie finansowe.

Sprawozdanie finansowe za 2014 rok zostało sporządzone przy założeniu kontynuowania działalności gospodarczej. Nie istnieją okoliczności wskazujące na zagrożenie kontynuowania działalności.

KOPEX S.A. jest jednostką dominującą i sporządza skonsolidowane sprawozdanie finansowe. Niniejsze sprawozdanie finansowe należy rozpatrywać łącznie ze skonsolidowanym sprawozdaniem finansowym Grupy Kapitałowej KOPEX.

Walutą sprawozdania jest złoty polski. Prezentowane dane są w tysiącach złotych, chyba że zaznaczono inaczej.

Na dzień 31.12.2014r. oraz na dzień zatwierdzenia i publikacji niniejszego sprawozdania finansowego większościowy pakiet akcji Emitenta posiadał Pan Krzysztof Jędrzejewski, sprawując tym samym kontrolę nad Emitentem.

Niniejsze sprawozdanie finansowe zostało zatwierdzone do publikacji i podpisane przez Zarząd dnia 27.04.2015 roku.

2. Skład Zarządu i Rady Nadzorczej

Zarząd Spółki

Skład Zarządu Spółki na dzień 31 grudnia 2014 roku oraz na dzień zatwierdzenia do publikacji i podpisania niniejszego sprawozdania finansowego przedstawiał się następująco:

Józef Wolski	Prezes Zarządu
Andrzej Meder	Członek Zarządu
Joanna Węgrzyn	Członek Zarządu
Piotr Broncel	Członek Zarządu

Rada Nadzorcza

Skład Rady Nadzorczej Spółki na dzień 31 grudnia 2014 roku przedstawiał się następująco:

Krzysztof Jędrzejewski	Przewodniczący RN
Michał Rogatko	Wiceprzewodniczący RN
Bogusław Bobrowski	Sekretarz RN
Andrzej Sikora	Członek RN
Józef Dubiński	Członek RN

Skład Rady Nadzorczej Spółki na dzień zatwierdzenia do publikacji i podpisania niniejszego sprawozdania finansowego przedstawiał się następująco:

Krzysztof Jędrzejewski	Przewodniczący RN
Michał Rogatko	Wiceprzewodniczący RN
Bogusław Bobrowski	Sekretarz RN
Józef Dubiński	Członek RN
Daniel Lewczuk	Członek RN

3. Podmiot dokonujący badania sprawozdania finansowego

Podmiotem uprawnionym do badania sprawozdania finansowego KOPEX S.A. za 2014 rok jest PricewaterhouseCoopers Sp. z o.o. z siedzibą przy Al. Armii Ludowej 14, 00-638 Warszawa. Umowa z PricewaterhouseCoopers Sp. z o.o. została zawarta 29.02.2012 roku i dotyczy przeglądu oraz badania jednostkowego i skonsolidowanego sprawozdania KOPEX S.A. za rok 2012. Umowa ulega automatycznemu przedłużeniu na kolejne lata, maksymalnie do 2016 roku, pod warunkiem podjęcia przez Radę Nadzorczą uchwały dokonującej wyboru PricewaterhouseCoopers Sp. z o.o. jako podmiotu uprawnionego do przeglądu i badania sprawozdań Emitenta. Wykaz zawartych umów z powyższym kontrahentem oraz wartość wynagrodzenia za 2014 rok oraz za 2013 rok przedstawia poniższa tablica (w tys. zł).

PRZEDMIOT UMOWY	WYNAGRODZENIE ZA 2014 ROK	WYNAGRODZENIE ZA 2013 ROK
Przeгляд półrocznego jednostkowego i skonsolidowanego sprawozdania półrocznego oraz badanie rocznego jednostkowego i skonsolidowanego sprawozdania finansowego	90	90
Umowy doradztwa podatkowego	20	44
Pozostałe usługi	533	-
Razem	643	134

4. Podstawa sporządzenia sprawozdania

Sprawozdanie finansowe za 2014 rok zostało sporządzone zgodnie z Międzynarodowymi Standardami Sprawozdawczości Finansowej (MSSF) zatwierdzonymi przez Unię Europejską.

5. Wykaz jednostek wchodzących w skład Grupy Kapitałowej KOPEX S.A. na dzień 31.12.2014

<i>Nazwa jednostki</i>	<i>Stopień powiązania</i>
KOPEX S.A.	Dominująca
KOPEX MACHINERY S.A.	Zależna
TAGOR S.A.	Zależna pośrednio
DOZUT-TAGOR Sp. z o.o.	Zależna pośrednio
KOPEX CONSTRUCTION Sp. z o.o.	Zależna
HSW ODLEWNIA Sp. z o.o.	Zależna pośrednio
KOPEX – PRZEDSIĘBIORSTWO BUDOWY SZYBÓW S.A.	Zależna
PBSz INWESTYCJE Sp. z o.o.	Zależna pośrednio
HANSEN SICHERHEITSTECHNIK AG (Niemcy)	Zależna
HANSEN AND GENWEST (Pty) Ltd (dawniej: KOPEX AFRICA (Pty) Ltd) (RPA)	Zależna pośrednio
HANSEN CHINA Ltd (Chiny)	Zależna pośrednio
HANSEN XUZHOU ELECTRIC EQUIPMENT Ltd w likwidacji (Chiny)	Zależna pośrednio
KOPEX MIN AD (Serbia)	Zależna
KOPEX MIN-LIV AD (Serbia)	Zależna
MIN PROIZVODNJA AD w likwidacji (Serbia)	Zależna
KOPEX MIN-FITIP AD w likwidacji	Zależna
PT KOPEX MINING CONTRACTORS (Indonezja)	Zależna
ZZM-MASZYNY GÓRNICZE Sp. z o.o.	Zależna pośrednio
ELGÓR+HANSEN S.A. (dawniej: KOPEX ELECTRIC SYSTEMS S.A.)	Zależna pośrednio
KOPEX-EKO Sp. z o.o.	Zależna
POLAND INVESTMENTS 7 Sp. z o.o.	Zależna pośrednio
KOPEX AUSTRALIA Pty Ltd (Australia)	Zależna pośrednio
KOPEX-EX-COAL Sp. z o.o.	Zależna
KOPEX WARATAH Pty Ltd (Australia)	Zależna pośrednio
KOPEX SIBIR Sp. z o.o.	Zależna pośrednio
ŚLĄSKIE TOWARZYSTWO WIERTNICZE DALBIS Sp. z o.o.	Zależna
TAIAN KOPEX COAL MINING EQUIPMENT SERVICE Co. Ltd (Chiny)	Zależna pośrednio
STA-ODLEWNIE Sp. z o.o.	Zależna pośrednio
HS LUBAŃ Sp. z o.o.	Zależna pośrednio
KOPEX HOLDINGS (Pty) Ltd (RPA)	Zależna pośrednio
AIR RELIANT (Pty) Ltd (RPA)	Zależna pośrednio
SHANDONG TAGAO MINING EQUIPMENT MANUFACTURING CO. Ltd (Chiny)	Stowarzyszona
WS BAILDONIT Sp. z o.o.	Stowarzyszona
TIEFENBACH Sp. z o.o.	Stowarzyszona
ANHUI LONG PO ELECTRICAL CORPORATION Ltd (Chiny)	Stowarzyszona
MILUX POLAND Sp. z o.o.	Stowarzyszona pośrednio

Szczegółowe informacje nt. podmiotów bezpośrednio powiązanych z Emitentem zawarto w dalszej części sprawozdania finansowego (nota 12.5B i 12.5C).

6. Istotne zasady rachunkowości

6.1. Przyjęte zasady rachunkowości

Spółka stosuje następujące zasady wyceny aktywów i pasywów oraz zasady ustalania wyniku finansowego:

- Wartości niematerialne

Składnik wartości niematerialnych wykazuje się w cenie nabycia lub koszcie wytworzenia pomniejszonym o umorzenie i łączną kwotę odpisów aktualizujących z tytułu utraty wartości. Odpisywanie wartości składnika wartości niematerialnych rozkłada się równomiernie na przestrzeni jak najbardziej prawidłowo oszacowanego okresu jego użytkowania. Amortyzację rozpoczyna się w momencie, gdy składnik aktywów jest gotowy do użycia. Stosowana metoda odzwierciedla sposób konsumowania korzyści ekonomicznych ze składnika aktywów.

Wartości niematerialne, za wyjątkiem wartości firmy, amortyzowane są metodą liniową, według następujących zasad:

- licencje na użytkowanie programów komputerowych 10% - 30%
- programy komputerowe 20%
- pozostałe wartości niematerialne – zgodnie z okresem trwania umowy lub szacowanego okresu użytkowania.

Wartości niematerialne o niskiej jednostkowej cenie nabycia (wartości początkowej poniżej 3,5 tys. zł) są odpisywane jednorazowo w koszty. Pozostałe wartości niematerialne amortyzowane są metodą liniową na przestrzeni jak najbardziej prawidłowo oszacowanego okresu jego użytkowania.

Okres i metoda amortyzacji wartości niematerialnych o istotnej wartości początkowej są weryfikowane co najmniej na koniec każdego roku obrotowego.

Amortyzacja wartości niematerialnych zawarta jest w następujących pozycjach rachunku zysków i strat: koszty wytworzenia sprzedanych produktów, koszty sprzedaży, koszty ogólnego zarządu.

- Koszty prac badawczych i rozwojowych

Nakłady na prace badawcze ujmowane są w rachunku zysków i strat w momencie ich poniesienia.

Wydatki poniesione na projekty rozwojowe ujmuje się wtedy, gdy spełnione są kryteria aktywowania. Po początkowym ujęciu koszty prac rozwojowych pomniejsza się o skumulowane odpisy amortyzacyjne oraz o odpisy z tytułu trwałej utraty wartości. Odpisów amortyzacyjnych dokonuje się metodą liniową w okresie przewidywanego uzyskiwania przychodów ze sprzedaży związanych z danym projektem nie przekraczającym jednak 5 lat.

- Środki trwałe

Początkową wartość rzeczowego majątku trwałego ustala się w cenie nabycia, a w przypadku wytworzenia środka trwałego we własnym zakresie w wysokości technicznego kosztu wytworzenia. Koszty finansowania zewnętrznego powstałe na skutek i w okresie realizacji inwestycji zwiększają cenę nabycia lub koszt wytworzenia. Wartość początkową środków trwałych powiększają nakłady poniesione na ich ulepszenie, jeżeli oczekuje się, że będą wykorzystywane przez czas dłuższy niż jeden okres oraz istnieje prawdopodobieństwo uzyskania korzyści ekonomicznych związanych z danym składnikiem aktywów. Jeżeli wartość końcowa składnika rzeczowych aktywów trwałych wzrasta do kwoty wyższej lub równej jego wartości bilansowej, wówczas zaprzestaje się amortyzowania tego składnika do czasu, gdy jego wartość końcowa spadnie poniżej wartości bilansowej. Wartość majątku trwałego podlega amortyzacji, uwzględniając planowany okres eksploatacji i wartość odzysku w przypadku likwidacji. Środki trwałe o niskiej wartości początkowej (poniżej 3,5 tys. zł) amortyzowane są jednorazowo w momencie przyjęcia do użytkowania.

Środki trwałe umarzane są według metody liniowej w okresie odpowiadającym szacowanemu okresowi ich ekonomicznej użyteczności. Wartość końcowa oraz okresy użytkowania poddawane są corocznemu przeglądowi i aktualizowane stosowaną w następnych okresach bilansową stawką amortyzacyjną.

Dla celów podatkowych przyjmowane są stawki amortyzacyjne wynikające z ustawy z dnia 15 lutego 1992 roku o podatku dochodowym od osób prawnych określającej wysokość amortyzacji stanowiącej koszty uzyskania przychodów.

Stawki amortyzacji stosowane dla środków trwałych są następujące:

- budynki i budowle – 2,5% - 4,5%,
- urządzenia techniczne i maszyny – 10% - 38,72%,
- środki transportu – 20% - 33,06%,
- pozostałe – 14% - 40%,

- prawo wieczystego użytkowania gruntu, zakupione na własność – w okresie umownym w jakim można te prawa wykorzystywać.

Prawo wieczystego użytkowania gruntu, otrzymane nieodpłatnie od Skarbu Państwa ewidencjonuje się pozabilansowo. Grunty własne nie podlegają umorzeniu.

- Aktywa trwale przeznaczone do sprzedaży

Aktywa trwale, których sprzedaż jest wysoce prawdopodobna, dla których istnieje aktywny program znalezienia nabywcy oraz oczekuje się zakończenia planu sprzedaży w czasie jednego roku klasyfikuje się jako aktywa trwale przeznaczone do sprzedaży i zaprzestaje się ich amortyzacji.

- Nieruchomości inwestycyjne

Nieruchomości inwestycyjne – utrzymywane w celu osiągnięcia dochodów z dzierżawy lub/i przyrostu ich wartości – wyceniane są na dzień bilansowy według ceny nabycia pomniejszonej o dotychczasowe odpisy amortyzacyjne. Okres i metoda amortyzacji nieruchomości inwestycyjnych o istotnej wartości początkowej weryfikowane są co najmniej na koniec każdego roku obrotowego pod względem przewidywanej ekonomicznej użyteczności. Nieruchomości inwestycyjne umarzane są według metody liniowej począwszy od miesiąca następnego po miesiącu przyjęcia do eksploatacji w okresie odpowiadającym szacowanemu okresowi ich ekonomicznej użyteczności. Stawki amortyzacji stosowane dla nieruchomości inwestycyjnych są następujące:

- budynki i budowle – 2,5% - 4,5%,

- prawo wieczystego użytkowania gruntu, zakupione na własność – w okresie umownym w jakim można te prawa wykorzystywać.

Grunty własne nie podlegają umorzeniu.

- Środki trwale w budowie

Na dzień bilansowy środki trwale w budowie wycenia się w wysokości ogółu kosztów poniesionych w bezpośrednim związku z ich nabyciem lub wytworzeniem, pomniejszonych o odpisy z tytułu trwałej utraty wartości.

- Leasing

- Leasing finansowy

Umowa leasingowa zaliczana jest do leasingu finansowego, jeżeli następuje przeniesienie zasadniczo wszystkich ryzyk i pożytków z tytułu posiadania przedmiotu leasingu. W przypadku, gdy jednostka jest stroną umowy leasingu finansowego jako leasingobiorca, na dzień rozpoczęcia leasingu ujmuje aktywo będące przedmiotem umowy leasingowej oraz zobowiązania z tytułu leasingu w kwocie równej wartości godziwej lub w kwocie równej wartości bieżącej minimalnych opłat leasingowych ustalonej na dzień rozpoczęcia leasingu, jeżeli jest ona niższa od wartości godziwej. Następnie przedmiot umowy leasingowej amortyzuje się na takich samych zasadach jak inne rzeczowe aktywa trwale. Przy braku wystarczającej pewności, że jednostka uzyska tytuł własności przed końcem okresu leasingu, dany składnik aktywów amortyzuje się przez krótszy z dwóch okresów: okres leasingu lub okres użytkowania. Koszty finansowe rozlicza się w taki sposób na poszczególne okresy objęte okresem leasingu, aby uzyskać stałą okresową stopę procentową w stosunku do niespłaconego salda zobowiązania. Zobowiązania z tytułu umowy leasingu prezentowane są w sprawozdaniu z sytuacji finansowej w odrębnej pozycji pasywów w podziale na długie i krótkoterminowe. Koszty finansowe ujmowane są w rachunku zysków i strat w kosztach finansowych w pozycji „Odsetki”. W przypadku, gdy jednostka jest stroną umowy leasingu finansowego jako leasingodawca, na dzień rozpoczęcia leasingu ujmuje aktywo oddane w leasing w należnościach w kwocie równej inwestycji leasingowej brutto odnosząc niezrealizowane dochody finansowe w „Przychody przyszłych okresów”. W sprawozdaniu z sytuacji finansowej należności prezentowane są w kwocie równej inwestycji leasingowej netto, tj. w kwocie równej wartości bieżącej minimalnych opłat leasingowych, w odrębnej pozycji w podziale na długoterminowe i krótkoterminowe. Dochody finansowe ujmowane są racjonalnie i systematycznie, w sposób odzwierciedlający stałą okresową stopę zwrotu z inwestycji. Dochody finansowe ujmowane są w rachunku zysków i strat w przychodach finansowych w pozycji „Odsetki”.

- Leasing operacyjny

Umowa leasingowa jest zaliczana do leasingu operacyjnego jeżeli nie następuje przeniesienie zasadniczo całego ryzyka i pożytków z tytułu posiadania przedmiotu leasingu. W przypadku, gdy jednostka jest stroną umowy leasingu operacyjnego jako leasingobiorca opłaty z tytułu leasingu operacyjnego ujmuje jako koszty metodą liniową przez okres leasingu, chyba że zastosowanie innej systematycznej metody lepiej odzwierciedla sposób rozłożenia w czasie korzyści czerpanych przez jednostkę. W przypadku, gdy jednostka jest stroną umowy leasingu operacyjnego jako leasingodawca, prezentuje aktywo oddane w leasing operacyjny zgodnie z charakterem tego aktywa, a dochody ujmuje metodą liniową przez okres leasingu, chyba że zastosowanie innej systematycznej metody lepiej odzwierciedlałoby sposób rozłożenia w czasie zmniejszania się korzyści czerpanych z oddanego w leasing składnika aktywów. W sprawozdaniu finansowym jednostka dokonuje ujawnień dotyczących leasingu wymaganych przez MSSF/MSR.

- Instrumenty finansowe

Instrumenty finansowe zaklasyfikowano do następujących kategorii:

- Aktywa finansowe wyceniane według wartości godziwej przez wynik finansowy
- Inwestycje utrzymywane do terminu wymagalności
- Pożyczki i należności finansowe
- Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży
- Zobowiązania finansowe wyceniane według wartości godziwej przez wynik finansowy
- Pozostałe zobowiązania finansowe
- Instrumenty pochodne dla których prowadzona jest rachunkowość zabezpieczeń

Aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy

obejmują aktywa nabyte w celu szybkiej odsprzedaży w krótkim terminie oraz inne aktywa finansowe stanowiące część portfela podobnych aktywów, co do których istnieje duże prawdopodobieństwo realizacji w krótkim terminie zakładanych korzyści ekonomicznych oraz te aktywa finansowe, które przy początkowym ujęciu zostały wyznaczone jako wyceniane według wartości godziwej przez wynik finansowy, jeśli prowadzi to do uzyskania bardziej przydatnych informacji. W momencie początkowego ujęcia wycenia się je w wartości godziwej bez powiększenia o koszty transakcji, które mogą być bezpośrednio przypisane do nabycia lub emisji tych instrumentów. Po początkowym ujęciu wyceniane są w wartości godziwej, a skutki wyceny prezentowane są w rachunku zysków i strat w pozycji „Pozostałe zyski (straty)”, za wyjątkiem transakcji walutowych, dla których nie jest prowadzona rachunkowość zabezpieczeń, a które zawarto celem zabezpieczenia spłaty pożyczki lub kredytu; wycena takich transakcji odnoszona jest w rachunku zysków i strat w pozycję „Przychody finansowe – różnice kursowe” lub „Koszty finansowe – różnice kursowe”.

Do takich aktywów finansowych spółka w szczególności zalicza:

- instrumenty pochodne dla których nie jest prowadzona rachunkowość zabezpieczeń – w sprawozdaniu z sytuacji finansowej prezentowane w pozycji aktywów obrotowych: „Pozostałe aktywa finansowe”. Wycena takich instrumentów, jak również ich realizacja odnoszona jest w rachunku zysków i strat w pozycję „Pozostałe zyski (straty)”, za wyjątkiem transakcji walutowych, które zawarto celem zabezpieczenia spłaty pożyczki lub kredytu; wycena takich transakcji odnoszona jest w rachunku zysków i strat w pozycję „Przychody finansowe – różnice kursowe” lub „Koszty finansowe – różnice kursowe”.
- udziały i akcje w podmiotach nie będących podmiotami zależnymi i stowarzyszonymi, z zamiarem ich szybkiej odsprzedaży – w sprawozdaniu z sytuacji finansowej prezentowane w pozycji aktywów obrotowych: „Pozostałe aktywa finansowe”. Skutki wyceny takich aktywów finansowych oraz wynik na ich sprzedaży odnoszone są w pozycję rachunku zysków i strat „Pozostałe zyski (straty)”.

Inwestycje utrzymywane do terminu wymagalności

obejmują aktywa finansowe nie będące instrumentami pochodnymi, ale charakteryzujące się określonymi lub możliwymi do określenia płatnościami, a także ustalonym terminem wymagalności, pod warunkiem iż jednostka ma nie tylko zamiar utrzymania ich do terminu wymagalności, ale jest w stanie ten zamiar zrealizować, inne niż wyznaczone przez jednostkę

przy początkowym ujęciu jako wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy, wyznaczone jako dostępne do sprzedaży lub spełniające definicję pożyczek i należności. W momencie początkowego ujęcia wycenia się je w wartości godziwej powiększonej o koszty transakcji, które mogą być bezpośrednio przypisane do nabycia lub emisji składnika aktywów.

Po początkowym ujęciu inwestycje utrzymywane do terminu wymagalności wyceniane są według zamortyzowanego kosztu z zastosowaniem metody efektywnej stopy procentowej. Skutek wyceny odnoszony jest w pozycję rachunku zysków i strat „Pozostałe zyski (straty)”

Aktywa te Spółka prezentuje w sprawozdaniu z sytuacji finansowej w podziale na długoterminowe i krótkoterminowe w tych samych pozycjach, co udzielone pożyczki.

Pożyczki i należności finansowe

są aktywami finansowymi niebędącymi instrumentami pochodnymi, z ustalonymi lub możliwymi do określenia płatnościami, które nie są kwotowane na aktywnym rynku. W momencie początkowego ujęcia pożyczki i należności wycenia się w wartości godziwej, a następnie według zamortyzowanego kosztu z zastosowaniem metody efektywnej stopy procentowej, za wyjątkiem pożyczek i należności o terminie wymagalności poniżej 12 miesięcy od dnia sprawozdawczego, które ujmują się w wartości należnej zapłaty. Skutek wyceny odnoszony jest w „Pozostałe zyski (straty)”.

Do kategorii pożyczek i należności jednostka zalicza:

- należności z tytułu dostaw i usług – prezentowane w odrębnej pozycji sprawozdania z sytuacji finansowej jako aktywa obrotowe;
- pozostałe należności finansowe, w szczególności należności: pracownicze, z tytułu sprzedaży aktywów finansowych, z tytułu dywidend, ze sprzedaży środków trwałych – prezentowane w sprawozdaniu z sytuacji finansowej w pozycji „Pozostałe długoterminowe aktywa” (z terminem wymagalności powyżej 12 miesięcy) i w pozycji „Krótkoterminowe pozostałe należności” (z terminem wymagalności do 12 miesięcy od dnia sprawozdawczego).
- udzielone pożyczki – prezentowane w sprawozdaniu z sytuacji finansowej w podziale na długoterminowe (w części z terminem wymagalności powyżej 12 miesięcy od dnia sprawozdawczego) i krótkoterminowe (w części z terminem wymagalności poniżej 12 miesięcy od dnia sprawozdawczego), odpowiednio w pozycjach: „Pozostałe długoterminowe aktywa” oraz „Udzielone pożyczki krótkoterminowe”.

Pożyczki i należności finansowe wyrażone w walutach obcych wycenia się na dzień sprawozdawczy po kursie średnim, ustalonym dla danej waluty przez Narodowy Bank Polski na ten dzień. Różnice kursowe od należności finansowych wyrażonych w walutach obcych powstałe na dzień wyceny i przy zapłacie zalicza się do „Pozostałych zysków (strat)”. Różnice kursowe od pożyczek ujmują się w Przychodach finansowych lub Kosztach finansowych w pozycji „Różnice kursowe”.

Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży

są to aktywa finansowe nie będące instrumentami pochodnymi, które zostały wyznaczone jako dostępne do sprzedaży lub niebędące: pożyczkami i należnościami, inwestycjami utrzymywanymi do terminu wymagalności ani aktywami finansowymi wycenianymi w wartości godziwej przez wynik finansowy. W momencie początkowego ujęcia aktywa finansowe dostępne do sprzedaży wycenia się w wartości godziwej powiększonej o koszty transakcji, które mogą być bezpośrednio przypisane do nabycia lub emisji składnika aktywów. Po początkowym ujęciu są one wyceniane w wartości godziwej, a skutki tej wyceny ujmowane są w innych całkowitych dochodach, powiększając lub pomniejszając kapitał z aktualizacji wyceny. Odpisy z tytułu trwałej utraty wartości oraz różnice kursowe są ujmowane w rachunku wyników. W momencie wyłączenia składnika aktywów ze sprawozdania z sytuacji finansowej skumulowane zyski lub straty ujęte poprzednio w innych całkowitych dochodach przenosi się z kapitału własnego do zysków lub strat. Dla aktywów finansowych dostępnych do sprzedaży, które nie mają ustalonego terminu wymagalności i nie jest możliwe ustalenie ich wartości godziwej, wyceny dokonuje się w cenie nabycia.

Do aktywów finansowych dostępnych do sprzedaży jednostka zalicza w szczególności udziały i akcje w jednostkach niebędących podmiotami zależnymi lub stowarzyszonymi, zakupionych bez zamiaru szybkiej odsprzedaży – prezentowane są w sprawozdaniu z sytuacji finansowej w pozycji „Pozostałe długoterminowe aktywa”.

Zobowiązania finansowe wyceniane według wartości godziwej przez wynik finansowy

obejmują zobowiązania zaciągnięte w celu szybkiej odsprzedaży w krótkim terminie, stanowiące część portfela podobnych instrumentów finansowych, co do których istnieje duże prawdopodobieństwo realizacji w krótkim terminie na niekorzystnych warunkach oraz te, które przy początkowym ujęciu zostały wyznaczone jako wyceniane według wartości godziwej przez wynik finansowy, jeśli prowadzi to do uzyskania bardziej przydatnych informacji. W momencie początkowego ujęcia wycena się je w wartości godziwej bez powiększenia o koszty transakcji, które mogą być bezpośrednio przypisane do nabycia lub emisji tych instrumentów. Po początkowym ujęciu wyceniane są w wartości godziwej, a skutki wyceny prezentowane są w rachunku zysków i strat w pozycji „Pozostałe zyski (straty)”, za wyjątkiem transakcji walutowych, dla których nie jest prowadzona rachunkowość zabezpieczeń, a które zawarto celem zabezpieczenia spłaty pożyczki lub kredytu; wycena takich transakcji odnoszona jest w rachunku zysków i strat w pozycję „Przychody finansowe – różnice kursowe” lub „Koszty finansowe – różnice kursowe”.

Do takich zobowiązań finansowych spółka w szczególności zalicza:

- instrumenty pochodne dla których nie jest prowadzona rachunkowość zabezpieczeń – w sprawozdaniu z sytuacji finansowej prezentowane w pozycji zobowiązań krótkoterminowych: „Pozostałe zobowiązania finansowe”. Realizacja instrumentu pochodnego odnoszona jest w te same pozycje rachunku zysków i strat, co jego wycena.

Pozostałe zobowiązania finansowe

Jednostka kwalifikuje do tej kategorii zobowiązania finansowe inne niż zobowiązania wyceniane według wartości godziwej przez wynik finansowy. W momencie początkowego ujęcia ujmuje się je w wartości godziwej, a następnie według zamortyzowanego kosztu z zastosowaniem efektywnej stopy procentowej za wyjątkiem zobowiązań finansowych krótkoterminowych, które ujmuje się w kwocie wymagającej zapłaty.

Do pozostałych zobowiązań finansowych jednostka zalicza w szczególności:

- kredyty i otrzymane pożyczki – prezentowane w zobowiązaniach sprawozdania z sytuacji finansowej w pozycji „Kredyty i pożyczki długoterminowe” (w części z terminem spłaty powyżej 12 miesięcy od dnia sprawozdawczego) oraz w pozycji „Kredyty i pożyczki krótkoterminowe” (w części z terminem spłaty do 12 miesięcy od dnia sprawozdawczego),
- zobowiązania z tytułu dostaw i usług prezentowane w zobowiązaniach sprawozdania z sytuacji finansowej w odrębnej pozycji jako zobowiązania krótkoterminowe,
- pozostałe zobowiązania finansowe, w szczególności zobowiązania: pracownicze, z tytułu zakupu środków trwałych – prezentowane w zobowiązaniach sprawozdania z sytuacji finansowej w pozycjach: „Długoterminowe pozostałe zobowiązania” – dla zobowiązań z terminem spłaty powyżej 12 miesięcy od dnia sprawozdawczego oraz „Krótkoterminowe pozostałe zobowiązania” – dla zobowiązań z terminem spłaty do 12 miesięcy od dnia sprawozdawczego.

Instrumenty pochodne dla których prowadzona jest rachunkowość zabezpieczeń

są to instrumenty wyznaczone, zgodnie z zasadami rachunkowości zabezpieczeń, których wartość godziwa lub wynikające z nich przepływy środków pieniężnych służą zrównoważeniu zmiany wartości godziwej lub przepływów środków pieniężnych zabezpieczanej pozycji.

Jednostka może stosować rachunkowość zabezpieczeń, gdy spełnione są wszystkie warunki wymienione w MSSF/MSR, tj.:

- w momencie ustanowienia zabezpieczenia formalnie wyznaczono i udokumentowano powiązanie zabezpieczające, cel zarządzania ryzykiem oraz strategię ustanowienia zabezpieczenia,
- oczekuje się, że zabezpieczenie będzie wysoce efektywne,
- dla zabezpieczeń przepływów pieniężnych planowana transakcja będąca przedmiotem zabezpieczenia jest wysoce prawdopodobna oraz podlega zagrożeniu zmianami przepływów pieniężnych, które mogą wpłynąć na rachunek zysków i strat,
- efektywność zabezpieczenia można wiarygodnie ocenić,
- zabezpieczenie jest na bieżąco oceniane, a efektywność zabezpieczenia jest zachowana we wszystkich okresach sprawozdawczych.

Instrumenty pochodne, dla których prowadzona jest rachunkowość zabezpieczeń są zaprezentowane w aktywach lub zobowiązaniach – odpowiednio dla wartości wyceny instrumentu dodatniej oraz ujemnej w pozycji „Pozostałe aktywa finansowe” i „Pozostałe zobowiązania finansowe”.

Przeszacowanie wartości godziwej instrumentu zabezpieczającego odnosi się:

- w zyski lub straty – w przypadku instrumentów zabezpieczających wartość godziwą
- w inne całkowite dochody – w przypadku instrumentów zabezpieczających przyszłe przepływy środków pieniężnych powiększając lub pomniejszając kapitał z aktualizacji wyceny (w części stanowiącej efektywne zabezpieczenie)
- w zyski lub straty – w przypadku instrumentów zabezpieczających przyszłe przepływy środków pieniężnych (w części stanowiącej nieefektywne zabezpieczenie) w pozycji "Pozostałe zyski (straty)".

Przy zabezpieczeniu przyszłych przepływów środków pieniężnych, jeśli zabezpieczana planowana transakcja wpływa na wynik finansowy to związane pozycją zabezpieczającą zyski lub straty, które były ujęte bezpośrednio w kapitale własnym przenosi się w tym samym okresie lub okresach do tej samej pozycji rachunku zysków i strat, w którą odniesiona jest pozycja zabezpieczana. Realizacja planowanej transakcji niosącej za sobą realizację instrumentu zabezpieczającego skutkuje ujęciem wyniku zrealizowanego instrumentu zabezpieczającego w tą samą pozycję rachunku zysków i strat, w którą odniesiona jest pozycja zabezpieczana.

Jednostka zaprzestaje stosowania zasad rachunkowości zabezpieczeń, w każdym z następujących przypadków:

- instrument zabezpieczający wygasa, zostaje sprzedany, rozwiązany lub wykonany;
- zabezpieczenie przestaje spełniać kryteria rachunkowości zabezpieczeń, wymienione w MSSF/MSR,
- jednostka unieważnia powiązanie zabezpieczające,

w takich przypadkach skumulowane zyski lub straty związane z instrumentem zabezpieczającym, które ujęto w innych całkowitych dochodach przez okres w którym zabezpieczenie było efektywne, pozostają dalej w kapitale własnym w pozycji „Kapitał z aktualizacji wyceny”, aż do momentu zajścia planowanej transakcji;

- zaprzestano oczekiwać realizacji planowanej transakcji – w takim przypadku wszystkie skumulowane zyski lub straty związane z instrumentem zabezpieczającym ujęte w innych całkowitych dochodach przez okres, w którym zabezpieczenie było efektywne ujmuje się w pozycji „Pozostałe zyski (straty)”.

Spółka nie stosuje rachunkowości zabezpieczeń udziałów w aktywach netto podmiotów zagranicznych.

Utrata wartości

Spółka ocenia na każdy dzień sprawozdawczy, czy nie ma obiektywnych dowodów na zaistnienie utraty wartości aktywa finansowego lub grupy aktywów finansowych. Dla każdej znaczącej klasy aktywów finansowych, Spółka ujawnia charakter i kwotę każdej straty odniesionej na wynik finansowy, spowodowanej utratą wartości przez ten składnik.

Aktywo finansowe lub grupa aktywów utraci na wartości i Spółka poniesie stratę z tytułu utraty wartości jedynie, gdy istnieją obiektywne dowody trwałej utraty wartości jako efekt jednego lub większej liczby zdarzeń, zaszłych po pierwotnym ujęciu, a mających wpływ na przewidywane przyszłe przepływy pieniężne aktywa finansowego lub grupy aktywów finansowych, które można w wiarygodny sposób zmierzyć. Przewidywane straty wynikające z przyszłych zdarzeń, niezależnie od tego jak prawdopodobne, nie są ujmowane. Obiektywne dowody na utratę wartości obejmują dane możliwe do zaobserwowania przez posiadacza aktywa o następujących zdarzeniach powodujących utratę wartości:

- znaczące trudności finansowe emitenta lub dłużnika,
- niedotrzymanie warunków umowy np. dotyczy płatności odsetek, spłaty kapitału lub renegotjacji umowy;
- udzielanie pożyczkobiorcy przez pożyczkodawcę udogodnień wskutek ekonomicznych lub prawnych przyczyn odnoszących się do trudności finansowych pożyczkobiorcy, które w normalnych warunkach nie byłyby udzielone;
- staje się prawdopodobne, że pożyczkobiorca upadnie lub podlegać będzie restrukturyzacji zadłużenia;
- utrata aktywnego rynku dla tego aktywa finansowego spowodowana trudnościami finansowymi;
- możliwe do zaobserwowania dane wskazujące możliwy do określenia spadek przyszłych przepływów pieniężnych z grupy aktywów finansowych od momentu pierwotnego ujęcia, chociaż spadek nie wynika jeszcze z utraty wartości poszczególnych aktywów w tej grupie. Obejmują one: negatywne zmiany w statusie płatniczym pożyczkobiorców w grupie (zwiększona liczba opóźnionych płatności) lub krajowe lub lokalne uwarunkowania ekonomiczne wpływające na niedotrzymanie warunków umownych w grupie aktywów (wzrost bezrobocia, spadek cen nieruchomości).

- Inwestycje w jednostkach zależnych i stowarzyszonych

Spółka w jednostkowym sprawozdaniu finansowym ujmuje inwestycje w jednostkach zależnych i stowarzyszonych w cenie nabycia pomniejszonej o ewentualne odpisy z tytułu trwałej utraty wartości i prezentuje w Aktywach trwałych, w pozycji „Pozostałe długoterminowe aktywa”.

- Zapasy

Zapasy wycenia się w cenie nabycia lub koszcie wytworzenia lub też w wartości netto możliwej do uzyskania, w zależności od tego która z nich jest niższa. Na dzień bilansowy dokonuje się odpisów aktualizujących wartość zapasów jeżeli wystąpią przyczyny uzasadniające ich dokonanie. Odpisy zalicza się do pozostałych kosztów operacyjnych. Na dzień bilansowy zapasy wykazuje się w cenie nabycia pomniejszonej o utworzone odpisy aktualizujące. Spółka dokonuje rozchodu zapasów według następujących metod:

- materiały według metody średniej ważonej,

- materiały zakupione dla konkretnego zlecenia oraz towary w drodze szczegółowej identyfikacji rzeczywistych cen tych składników, niezależnie od daty ich zakupu lub wytworzenia,

- Środki pieniężne

Środki pieniężne wykazuje się w wartości nominalnej. Wyrażone w walutach obcych środki pieniężne wycenia się na dzień bilansowy po kursie średnim ustalonym dla danej waluty przez NBP na ten dzień. Różnice kursowe odnosi się w „Pozostałe zyski (straty)”.

- Rozliczenia międzyokresowe

Rozliczenia międzyokresowe czynne dokonywane są, jeżeli koszty poniesione dotyczą przyszłych okresów sprawozdawczych. Tytuły czynnych rozliczeń międzyokresowych, które nie dotyczą normalnego cyklu działalności operacyjnej Spółki, a ich okres rozliczenia nastąpi w czasie dłuższym niż 12 miesięcy od dnia bilansowego, wykazywane są w pozycji „Pozostałe długoterminowe aktywa”. Krótkoterminowe rozliczenia międzyokresowe prezentowane są w pozycji „Krótkoterminowe pozostałe należności”.

Rozliczenia międzyokresowe kosztów bierne

są zobowiązaniami przypadającymi do zapłaty za dobra lub usługi, które zostały otrzymane/wykonane, ale nie zostały opłacone, zafakturowane lub formalnie uzgodnione z dostawcą. Mimo iż czasami konieczne jest oszacowanie kwoty lub terminu zapłaty, stopień niepewności jest mniejszy niż w przypadku rezerw. Do biernych rozliczeń międzyokresowych kosztów jednostka zalicza planowane koszty badania sprawozdania finansowego, wartość wykonanych na rzecz Spółki świadczeń, które nie zostały zafakturowane, a na mocy umowy wykonawca nie był zobowiązany do jej zafakturowania, koszty z tytułu opłat za emisję zanieczyszczeń, koszty bieżącego okresu udokumentowane fakturą w następnym okresie. Rozliczenia międzyokresowe kosztów bierne wykazuje się w pasywach w zobowiązaniach krótkoterminowych w pozycji „Rozliczenia międzyokresowe”.

Przychody przyszłych okresów

obejmują w szczególności środki pieniężne otrzymane na sfinansowanie nabycia lub wytworzenia środków trwałych, w tym także środków trwałych w budowie oraz prac rozwojowych, jeżeli stosownie do innych standardów nie zwiększają kapitałów własnych. Zaliczone do rozliczeń międzyokresowych przychodów kwoty zwiększają stopniowo przychody operacyjne, równoległe do odpisów amortyzacyjnych lub umorzeniowych od środków trwałych lub kosztów prac rozwojowych sfinansowanych z tych źródeł. Przychody przyszłych okresów wykazuje się w pasywach w pozycji „Rozliczenia międzyokresowe” z podziałem na długoterminowe i krótkoterminowe.

- Kapitały własne

Kapitał własny obejmuje kapitał zakładowy (akcyjny), kapitał zapasowy i rezerwowy, kapitał z aktualizacji wyceny, zysk (stratę) netto danego okresu i niepodzielony wynik z lat ubiegłych.

Kapitał podstawowy wykazuje się w wysokości określonej w statucie i wpisanej w rejestrze handlowym. Zadeklarowane, lecz nie wniesione wkłady kapitałowe ujmuje się jako należne wpłaty na poczet kapitału. Akcjonariusze mogą zwiększać lub

zmniejszać kapitał zgodnie z Kodeksem Handlowym. Jeżeli zwiększenie następuje na skutek podwyższenia kapitału, księgowane jest dopiero pod datą zarejestrowania zmiany przez sąd.

Wycena kapitału podstawowego w sprawozdaniu z sytuacji finansowej następuje w wartości nominalnej.

Akcje własne są ujęte w sprawozdaniu z sytuacji finansowej w cenie nabycia jako pomniejszenie kapitału własnego. W przypadku sprzedaży, emisji lub umorzenia akcji własnych, w ramach zysków i strat nie są wykazywane żadne zyski ani straty.

- Rezerwy na zobowiązania

Rezerwy są zobowiązaniami, których kwota lub termin zapłaty nie są pewne.

Rezerwę tworzy się, gdy:

- a) na Spółce ciąży obowiązek (prawny lub zwyczajowy) wynikający ze zdarzeń przeszłych,
- b) prawdopodobne jest, że wypełnienie obowiązku spowoduje konieczność wypływu środków uosabiających korzyści ekonomiczne,
- c) można oszacować wiarygodnie kwotę tego obowiązku

Jeśli warunki te nie są spełnione, rezerwy nie tworzy się.

Wysokość rezerw powinna być jak najbardziej właściwym szacunkiem nakładów niezbędnych do wypełnienia istniejącego obowiązku na dzień sprawozdawczy, czyli:

- a) kwotą – jaką zgodnie z racjonalnymi przesłankami Spółka zapłaciłaby w ramach wypełnienia obowiązku na dzień sprawozdawczy lub,
- b) kwotą, jaką zapłaciłaby na rzecz strony trzeciej w zamian za przejęcie na siebie obowiązku w tym samym terminie.

Rezerwę wycenia się uwzględniając ryzyko i niepewność. Jeśli skutek zmiany wartości pieniądza w czasie jest istotny kwota rezerwy odpowiada bieżącej wartości nakładów, które będą niezbędne do wypełnienia obowiązku. Szacunki wyniku oraz skutku finansowego są dokonywane na drodze osądu kierownictwa Spółki, wspomaganego dotychczasowymi doświadczeniami dotyczącymi podobnych transakcji oraz ewentualnie raportami niezależnych ekspertów. Do niepewności dotyczącej kwoty, na jaką należy utworzyć rezerwę podchodzi się z wykorzystaniem różnych środków w zależności od okoliczności.

Rezerwy tworzone są na takie tytuły jak:

- przewidywane straty dotyczące realizowanych kontraktów,
- udzielone gwarancje i poręczenia,
- skutki toczącego się postępowania sądowego i odwoławczego,
- przyszłe zobowiązania związane z restrukturyzacją.

- Rezerwa na świadczenia pracownicze

Spółka wypłaca świadczenia z tytułu jednorazowych odpraw emerytalno-rentowych, odpraw pośmiertnych, zgodnie z Zakładowym Układem Zbiorowym Pracy.

Zgodnie z MSR 19 rezerwy na świadczenia pracownicze są szacowane metodami aktuarialnymi przez niezależnego aktuarusza.

Koszty z tytułu świadczeń po okresie zatrudnienia spółka ujmuje w następujący sposób:

- w wyniku: koszty bieżącego zatrudnienia, koszty przeszłego zatrudnienia, odsetki netto od zobowiązań z tytułu określonych świadczeń
- w pozostałych całkowitych dochodach: zyski i straty aktuarialne z tytułu świadczeń po okresie zatrudnienia.

W pozycji „Rezerwy na świadczenia pracownicze” Spółka ujmuje również rezerwę na niewykorzystane urlopy pracownicze oraz należne premie.

- Aktywa i rezerwa na podatek dochodowy

W związku z przejściowymi różnicami między wykazywaną w księgach rachunkowych wartością aktywów i pasywów, a ich wartością podatkową oraz stratą podatkową możliwą do odliczenia w przyszłości, podmiot tworzy rezerwę i ustala aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego, którego jest podatnikiem.

Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego ustala się, przy uwzględnieniu zasady ostrożności w wysokości kwoty przewidzianej w przyszłości do odliczenia od podatku dochodowego ze względu na:

- ujemne różnice przejściowe,
- przeniesienie na kolejny okres nierozliczonych strat podatkowych

- przeniesienie na kolejny okres niewykorzystanych ulg podatkowych.

Ujemne różnice przejściowe powodują powstanie kwot podlegających odliczeniu podatkowemu w toku ustalania zysku do opodatkowania (straty podatkowej) w przyszłych okresach, gdy wartość bilansowa składnika aktywów lub zobowiązań zostanie zrealizowana lub rozliczona. Aktywo z tytułu odroczonego podatku dochodowego ujmuje się w odniesieniu do wszystkich ujemnych różnic przejściowych do wysokości, do której jest prawdopodobne, iż osiągnięty zostanie zysk do opodatkowania, który pozwoli na potrącenie ujemnych różnic przejściowych. Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego wycenia się w wysokości kwot podlegających zwrotowi od władz podatkowych zgodnie z zastosowaniem stawek podatkowych, które według przewidywań będą stosowane, gdy składnik aktywów zostanie zrealizowany, przyjmując za podstawę stawki podatkowe (i przepisy podatkowe), które obowiązywały prawnie lub obowiązywały faktycznie na dzień sprawozdawczy.

Rezerwę z tytułu odroczonego podatku dochodowego tworzy się w wysokości kwoty podatku dochodowego, wymagającej w przyszłości zapłaty, w związku z występowaniem dodatnich różnic przejściowych, to jest różnic, które spowodują zwiększenie podstawy obliczenia podatku dochodowego w przyszłości. Rezerwa jest wyceniana zgodnie z zastosowaniem stawek podatkowych, które według przewidywań będą stosowane, gdy rezerwa zostanie rozwiązana, przyjmując za podstawę stawki podatkowe (i przepisy podatkowe), które obowiązywały prawnie lub obowiązywały faktycznie na dzień sprawozdawczy.

Rezerwę na podatek dochodowy i aktywowany podatek dochodowy tworzy się tylko w stosunku do korekt o charakterze przejściowym.

Podatek odroczonego ujmuje się poza rachunkiem zysków i strat, jeżeli podatek dotyczy pozycji, które w tym samym lub innym okresie zostały ujęte poza rachunkiem zysków i strat. Jeżeli dotyczy pozycji, które w tym samym lub w innym okresie zostały ujęte w pozostałych całkowitych dochodach, to podatek odroczonego ujmuje się w pozostałych całkowitych dochodach. Jeżeli dotyczy pozycji, które zostały ujęte bezpośrednio w kapitale własnym, podatek odroczonego ujmuje się w kapitale własnym.

- Przychody

Przychody są wpływami korzyści ekonomicznych brutto danego okresu, powstałymi w wyniku zwykłej działalności gospodarczej podmiotu, skutkującymi zwiększeniem kapitału własnego, innymi niż zwiększenie kapitału wynikającego z wpłat udziałowców. Przychody i koszty tej samej transakcji ujmowane są równolegle.

Przychody są ujmowane w momencie, kiedy staje się prawdopodobne, że spółka uzyska korzyści ekonomiczne związane z daną transakcją oraz gdy kwotę przychodów można w wiarygodny sposób określić. Przychody są rozpoznawane po pomniejszeniu o podatek od towarów i usług oraz ewentualne rabaty i opusty.

Przychody ze sprzedaży aktywów są ujmowane w momencie dostawy oraz gdy znaczące ryzyko i korzyści wynikające z prawa własności aktywów zostały przekazane nabywcy.

Przychody ze świadczenia usług (z wyjątkiem umów o usługi budowlane) są rozpoznawane w momencie świadczenia usług stronie trzeciej.

Przychody z tytułu dywidend są wykazywane w momencie przyznania Spółce prawa do wypłaty dywidendy w Pozostałych przychodach.

- Dotacje rządowe

Dotacje rządowe, łącznie z niepieniężnymi dotacjami wykazywanymi w wartości godziwej ujmuje się wówczas, gdy istnieje wystarczająca pewność, że:

- Spółka spełni warunki związane z dotacjami,
- dotacje będą otrzymane.

Pojęcie rząd odnosi się do rządu, instytucji rządowych, agencji rządowych oraz innych podobnych organów lokalnych, krajowych lub międzynarodowych. Dotacje rządowe ujmuje się w systematyczny sposób jako przychód w poszczególnych okresach, aby zapewnić ich współmierność z odnośnymi kosztami, które dotacje mają skompensować. Dotacje nie zwiększają bezpośrednio kapitału własnego. Dotację rządową, która staje się należna jako forma rekompensaty za już poniesione koszty lub straty lub przyznana Spółce celem udzielenia jej natychmiastowego finansowego wsparcia, bez towarzyszących przyszłych kosztów, ujmuje się jako przychód w okresie, w którym stała się należna. Dotacje rządowe podlegające spłatom są ujmowane jako zmiana wielkości szacunkowych. Oznacza to, że spłata dotacji odnoszona jest w pierwszej kolejności na nierozliczone saldo przychodów przyszłych okresów. Pozostała część odnoszona jest w koszty bieżącego okresu. Standard nie rozstrzyga zagadnienia dotacji unijnych. Spółka traktuje dotacje unijne na równi z dotacjami rządowymi.

- Umowy o usługi budowlane

Umowy o usługi budowlane obejmują indywidualnie zawarte umowy o budowę składnika aktywów lub zespołu aktywów, pozostających ze sobą w ścisłym związku lub zależności z uwagi na projekt, technologię i spełniane funkcje lub ostateczne przeznaczenie bądź wykorzystanie.

W szczególności obejmują one dostawy kompleksów ścianowych, pionowe i poziome roboty górnicze oraz dostawę maszyn i urządzeń, takich jak przenośniki, kombajny o dużym stopniu dostosowania do wymagań klienta oraz obudowy zmechanizowane.

Większość umów jest zawieranych w cenach stałych i są rozliczane metodą stopnia zaawansowania umowy.

Stopień zaawansowania realizacji umowy wylicza się jako procentowo wyrażony iloraz kosztów faktycznie poniesionych, udokumentowanych właściwymi dokumentami księgowymi oraz szacowanych, łącznych kosztów umowy.

Przychody całkowite z umowy zawierają początkową kwotę przychodów ustaloną w umowie oraz zmiany dokonywane w trakcie trwania umowy, roszczenia oraz premie.

Zmiany w przychodach z umowy są uwzględniane jeżeli istnieje prawdopodobieństwo, że zostaną zaakceptowane przez odbiorcę usług oraz że możliwe jest wiarygodne ustalenie ich wartości. Przychody z umów wycenia się w wartości godziwej otrzymanej lub należnej zapłaty. Na całkowity koszt umowy składają się koszty odnoszące się bezpośrednio do konkretnej umowy, koszty ogólnie powiązane z działalnością wynikającą z umowy, a które mogą być przyporządkowane do konkretnej umowy oraz inne koszty, którymi zgodnie z warunkami umowy można obciążyć odbiorcę usług. Okresowo, nie rzadziej jednak niż na dzień sprawozdawczy, dokonuje się przeglądu i aktualizacji całkowitych kosztów i przychodów z tytułu realizacji umowy oraz zawsze, w przypadku istotnych zmian w szacunkach przychodów lub kosztów realizacji umowy. Skutki zmian szacunków przychodów i kosztów związanych z umową oraz skutki zmian szacunków w wyniku umowy ujmuje się jako zmianę wartości szacunkowej. Zmienione szacunki stosuje się do określenia wysokości przychodów i kosztów ujętych w wyniku w okresie sprawozdawczym, w którym nastąpiła zmiana oraz w okresach następnym. Przychód na koniec okresu sprawozdawczego ustala się proporcjonalnie do stopnia zaawansowania realizacji umowy, po odliczeniu przychodów, które wpłynęły na wynik finansowy w poprzednich okresach sprawozdawczych.

Jeżeli oszacowane całkowite i ostateczne przychody i koszty dotyczące realizowanej umowy o usługę budowlaną wskazują na stratę, to w tym przypadku na całość straty tworzy się rezerwę w ciężar kosztów.

Przychody z realizowanych kontraktów wykazywane są w odniesieniu do stopnia realizacji umowy, a powstałe różnice z wyceny ujmowane są następująco:

- nadwyżka ustalonych z wyceny narastająco przychodów nad sumą ujętych strat i należności uwarunkowanych wykonaniem umowy (częściowe przychody fakturowane) zachowywana jest w pozycji krótkoterminowych rozliczeń międzyokresowych czynnych i prezentowana w aktywach w pozycji „Aktywa z tytułu umów o usługi budowlane”.

- nadwyżka ujętych strat i należności uwarunkowanych wykonaniem umowy (częściowe przychody fakturowane) nad ustalonymi z wyceny narastająco przychodami prezentowana jest w pasywach w pozycji – „Pozostałe zobowiązania”.

6.2. Nowe i zmienione standardy i interpretacje

Z dniem 1 stycznia 2014r. weszły w życie następujące nowe i zmienione standardy i interpretacje, które nie miały istotnego wpływu na sprawozdanie finansowe Spółki:

MSSF 10 „Skonsolidowane sprawozdanie finansowe”

MSSF 10 został opublikowany przez Radę Międzynarodowych Standardów Rachunkowości w maju 2011r. i obowiązuje w Unii Europejskiej dla okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2014r. lub po tej dacie.

Nowy standard zastępuje wytyczne w sprawie kontroli i konsolidacji zawarte w MSR 27 oraz w interpretacji SKI-12. MSSF 10 zmienia definicję kontroli w taki sposób, by dla wszystkich jednostek obowiązywały te same kryteria określania kontroli. Zmienionej definicji towarzyszą obszerne wytyczne dotyczące zastosowania.

MSSF 12 „Ujawnianie udziałów w innych jednostkach”

MSSF 12 został opublikowany przez Radę Międzynarodowych Standardów Rachunkowości w maju 2011 r. i obowiązuje w Unii Europejskiej dla okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2014 r. lub po tej dacie.

Nowy standard dotyczy jednostek posiadających udziały w jednostce zależnej, wspólnym przedsięwzięciu, jednostce stowarzyszonej lub w niekonsolidowanej jednostce zarządzanej umową. Standard zastępuje wymogi w zakresie ujawniania

informacji zawartych obecnie w MSR 27 „Skonsolidowane i jednostkowe sprawozdania finansowe”, MSR 28 „Inwestycje w jednostkach stowarzyszonych” oraz MSR 31 „Udziały we wspólnych przedsięwzięciach”. MSSF 12 wymaga, by jednostki ujawniały informacje, które pomogą użytkownikom sprawozdań finansowych ocenić charakter, ryzyko i skutki finansowe inwestycji w jednostkach zależnych, stowarzyszonych, wspólnych przedsięwzięciach i niekonsolidowanych jednostkach zarządzanych umową. W tym celu nowy standard nakłada wymóg ujawniania informacji dotyczących wielu obszarów, w tym znaczących osądów i założeń przyjmowanych przy ustalaniu, czy jednostka kontroluje, współkontroluje czy posiada znaczący wpływ na inne jednostki; obszernych informacji o znaczeniu udziałów niekontrolujących w działalności i przepływach pieniężnych grupy; sumarycznych informacji finansowych o spółkach zależnych ze znaczącymi udziałami niekontrolującymi, a także szczegółowych informacji o udziałach w niekonsolidowanych jednostkach zarządzanych umową.

Zmieniony MSR 27 „Jednostkowe sprawozdania finansowe”

Zmieniony MSR 27 „Jednostkowe sprawozdania finansowe” został opublikowany przez Radę Międzynarodowych Standardów Rachunkowości w maju 2011 r. i obowiązuje w Unii Europejskiej dla okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2014 r. lub po tej dacie.

MSR 27 został zmieniony w związku z opublikowaniem MSSF 10 „Skonsolidowane sprawozdania finansowe”. Celem zmienionego MSR 27 jest określenie wymogów ujmowania i prezentacji inwestycji w jednostki zależne, wspólne przedsięwzięcia oraz jednostki stowarzyszone w sytuacji gdy jednostka sporządza jednostkowe sprawozdanie finansowe. Wytyczne na temat kontroli oraz skonsolidowanych sprawozdań finansowych zostały zastąpione przez MSSF 10.

Zmieniony MSR 28 „Inwestycje w jednostkach stowarzyszonych i wspólnych przedsięwzięciach”

Zmieniony MSR 28 „Inwestycje w jednostkach stowarzyszonych i wspólnych przedsięwzięciach” został opublikowany przez Radę Międzynarodowych Standardów Rachunkowości w maju 2011 r. i obowiązuje w Unii Europejskiej dla okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2014 r. lub po tej dacie.

Zmiany do MSR 28 wynikały z projektu RMSR na temat wspólnych przedsięwzięć. Rada zdecydowała o włączeniu zasad dotyczących ujmowania wspólnych przedsięwzięć metodą praw własności do MSR 28, ponieważ metoda ta ma zastosowanie zarówno do wspólnych przedsięwzięć jak też jednostek stowarzyszonych. Poza tym wyjątkiem, pozostałe wytyczne nie uległy zmianie.

Zmiany do MSR 32 – Kompensowanie aktywów i zobowiązań finansowych

Zmiany do MSR 32 „Instrumenty finansowe: prezentacja” dotyczące kompensowania aktywów i zobowiązań finansowych zostały opublikowane przez Radę Międzynarodowych Standardów Rachunkowości w grudniu 2011r. i obowiązują dla okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2014r. lub po tej dacie.

Zmiany wprowadzają dodatkowe objaśnienia stosowania MSR 32, aby wyjaśnić niespójności napotymane przy stosowaniu niektórych kryteriów dotyczących kompensowania.

Podmioty inwestycyjne – zmiany do MSSF 10, MSSF 12 i MSR 27

Zmiany do MSSF 10, MSSF 12 i MSR 27 „Podmioty inwestycyjne” obowiązują dla okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2014 r. lub po tej dacie.

Zmiany wprowadzają do MSSF 10 definicję podmiotu inwestycyjnego. Podmioty takie będą zobowiązane wykazywać swoje jednostki zależne w wartości godziwej przez wynik finansowy i konsolidować jedynie te jednostki zależne, które świadczą na jej rzecz usługi związane z działalnością inwestycyjną spółki. Zmieniono również MSSF 12, wprowadzając nowe ujawnienia na temat podmiotów inwestycyjnych.

MSSF 11 „Wspólne przedsięwzięcia”

MSSF 11 został opublikowany przez Radę Międzynarodowych Standardów Rachunkowości w maju 2011 r. i obowiązuje w Unii Europejskiej dla okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2014 r. lub po tej dacie. Nowy standard zastępuje MSR 31 „Udziały we wspólnych przedsięwzięciach” oraz interpretację SKI-13 „Wspólnie kontrolowane jednostki – niepieniężny wkład wspólników”. Zmiany w definicjach ograniczyły liczbę rodzajów wspólnych przedsięwzięć do dwóch: wspólne operacje i wspólne przedsięwzięcia. Jednocześnie wyeliminowano dotychczasową możliwość wyboru konsolidacji proporcjonalnej

w odniesieniu do jednostek pod wspólną kontrolą. Wszyscy uczestnicy wspólnych przedsięwzięć mają obecnie obowiązek ich ujęcia metodą praw własności.

Zmiany w przepisach przejściowych do MSSF 10, MSSF 11, MSSF 12

Rada Międzynarodowych Standardów Rachunkowości opublikowała w czerwcu 2012 r. zmiany w przepisach przejściowych do MSSF 10, MSSF 11 i MSSF 12. Zmiany będą obowiązywać dla okresów rocznych rozpoczynających się z dniem 1 stycznia 2014 r. lub wcześniej – jeżeli standardy które są ich podstawą (MSSF 10, 11 lub 12) zostały zastosowane z datą wcześniejszą. Zmiany precyzują przepisy przejściowe dla MSSF 10 „Skonsolidowane sprawozdania finansowe”. Podmioty przyjmujące MSSF 10 powinny ocenić, czy posiadają kontrolę w pierwszym dniu rocznego okresu dla którego po raz pierwszy zastosowano MSSF 10, a jeżeli wnioski z tej oceny różnią się od wniosków z MSR 27 i SKI 12, wtedy dane porównawcze powinny zostać przekształcone, chyba że byłoby to niepraktyczne. Zmiany wprowadzają również dodatkowe przejściowe ułatwienia przy stosowaniu MSSF 10, MSSF 11, i MSSF 12, poprzez ograniczenie obowiązku prezentacji skorygowanych danych porównawczych tylko do danych za bezpośrednio poprzedzający okres sprawozdawczy. Ponadto zmiany te znoszą wymóg prezentowania danych porównawczych dla ujawnień dotyczących niekonsolidowanych jednostek zarządzanych umową dla okresów poprzedzających okres zastosowania MSSF 12 po raz pierwszy.

Ujawnienia wartości odzyskiwalnej dotyczące aktywów niefinansowych – Zmiany do MSR 36

Zmiany do MSR 36 „Utrata wartości aktywów niefinansowych” dotyczące ujawnień wartości odzyskiwalnej zostały opublikowane przez Radę Międzynarodowych Standardów Rachunkowości w maju 2013 r. i obowiązują dla okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2014 r. lub po tej dacie.

Zmiany usuwają wymóg ujawnienia wartości odzyskiwalnej w sytuacji gdy ośrodek wypracowujący środki pieniężne zawiera wartość firmy lub aktywa niematerialne o nieokreślonym okresie użytkowania i nie stwierdzono utraty wartości.

Odnowienie instrumentów pochodnych i kontynuowanie rachunkowości zabezpieczeń – Zmiany do MSR 39

Zmiany do MSR 39 „Instrumenty finansowe” rachunkowości zabezpieczeń zostały opublikowane przez Radę Międzynarodowych Standardów Rachunkowości w czerwcu 2013 r. i obowiązują dla okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2014 r. lub po tej dacie.

Zmiany pozwalają na kontynuowanie rachunkowości zabezpieczeń w sytuacji, gdy instrument pochodny, który był desygnowany jako instrument zabezpieczający, zostaje odnowiony (tj. strony zgodziły się na zastąpienie oryginalnego kontrahenta nowym) w efekcie rozliczenia instrumentu z centralną izbą rozliczeniową będące konsekwencją przepisów prawa, jeżeli spełnione są ściśle określone warunki.

6.3. Opublikowane standardy i interpretacje, które jeszcze nie weszły w życie i nie zostały wcześniej zastosowane przez Spółkę, a mogą mieć wpływ na sprawozdanie finansowe Spółki

Zmiany do MSSF 11 dotyczące nabycia udziału we wspólnej działalności

Niniejsza zmiana do MSSF 11 wymaga od inwestora w przypadku, gdy nabywa on udział we wspólnej działalności będącej biznesem w rozumieniu definicji zawartej w MSSF 3 stosowania do nabycia swojego udziału zasad dotyczących rachunkowości połączeń biznesów zgodnie z MSSF 3 oraz zasad wynikających z innych standardów, chyba że są one sprzeczne z wytycznymi zawartymi w MSSF 11.

Zmiana obowiązuje dla okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2016r.

Na dzień sporządzenia niniejszego sprawozdania finansowego nie jest możliwe wiarygodne oszacowanie ewentualnego wpływu zastosowania MSSF 11 na sprawozdanie finansowe.

Na dzień sporządzenia niniejszego sprawozdania finansowego, zmiany do MSSF 11 nie zostały jeszcze zatwierdzone przez Unię Europejską.

MSSF 15 „Przychody z umów z klientami”

MSSF 15 „Przychody z umów z klientami” został opublikowany przez Radę Międzynarodowych Standardów Rachunkowości 28 maja 2014r. i obowiązuje dla okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2017r. lub po tej dacie.

Zasady przewidziane w MSSF 15 dotyczyć będą wszystkich umów skutkujących przychodami. Fundamentalną zasadą nowego standardu jest ujmowanie przychodów w momencie transferu towarów lub usług na rzecz klienta, w wysokości ceny transakcyjnej. Wszelkie towary lub usługi sprzedawane w pakietach, które da się wyodrębnić w ramach pakietu, należy ujmować oddzielnie, ponadto wszelkie upusty i rabaty dotyczące ceny transakcyjnej należy co do zasady alokować do poszczególnych elementów pakietu. W przypadku, gdy wysokość przychodu jest zmienna, zgodnie z nowym standardem kwoty zmienne są zaliczane do przychodów, o ile istnieje duże prawdopodobieństwo, że w przyszłości nie nastąpi odwrócenie ujęcia przychodu w wyniku przeszacowania wartości. Ponadto, zgodnie z MSSF 15 koszty poniesione w celu pozyskania i zabezpieczenia kontraktu z klientem należy aktywować i rozliczać w czasie przez okres konsumowania korzyści z tego kontraktu.

Spółka jest w trakcie szacowania ewentualnego wpływu zastosowania nowego standardu na sprawozdanie finansowe.

Na dzień sporządzenia niniejszego sprawozdania finansowego, MSSF 15 nie zostały jeszcze zatwierdzone przez Unię Europejską.

Zmiany do MSR 27 dot. metody praw własności w jednostkowych sprawozdaniach finansowych

Zmiana MSR 27 umożliwia stosowanie metody praw własności jako jednej z opcjonalnych metod ujmowania inwestycji w jednostkach zależnych, współkontrolowanych i stowarzyszonych w jednostkowym sprawozdaniu finansowym.

Zmiany zostały opublikowane 12 sierpnia 2014 r. i obowiązują dla okresów rocznych rozpoczynających się z 1 stycznia 2016 r.

Spółka zastosuje zmiany od 1 stycznia 2016 r.

Spółka jest w trakcie szacowania wpływu ewentualnego zastosowania nowego standardu na sprawozdanie finansowe.

Na dzień sporządzenia niniejszego sprawozdania finansowego, zmiany te nie zostały jeszcze zatwierdzone przez Unię Europejską.

Zmiany do MSSF 10 i MSR 28 dot. sprzedaży lub wniesienia aktywów pomiędzy inwestorem a jego jednostkami stowarzyszonymi lub wspólnymi przedsięwzięciami

Zmiany rozwiązują problem aktualnej niespójności pomiędzy MSSF 10 a MSR 28. Ujęcie księgowe zależy od tego, czy aktywa niepieniężne sprzedane lub wniesione do jednostki stowarzyszonej lub wspólnego przedsięwzięcia stanowią „biznes”.

W przypadku, gdy aktywa niepieniężne stanowią „biznes”, inwestor wykaże pełny zysk lub stratę na transakcji. Jeżeli zaś aktywa nie spełniają definicji biznesu, inwestor ujmuje zysk lub stratę z wyłączeniem części stanowiącej udziały innych inwestorów.

Zmiany zostały opublikowane 11 września 2014 r. i obowiązują dla okresów rocznych rozpoczynających się z 1 stycznia 2016r.

Spółka zastosuje zmiany od 1 stycznia 2016 r.

Na dzień sporządzenia niniejszego sprawozdania finansowego nie jest możliwe wiarygodne oszacowanie ewentualnego wpływu zastosowania MSSF 11 na sprawozdanie finansowe.

Na dzień sporządzenia niniejszego sprawozdania finansowego, zmiany te nie zostały jeszcze zatwierdzone przez Unię Europejską.

Poprawki do MSSF 2012-2014

Rada Międzynarodowych Standardów Rachunkowości opublikowała we wrześniu 2014 r. „Poprawki do MSSF 2012-2014”, które zmieniają 4 standardy: MSSF 5, MSSF 7, MSR 19 i MSR 34. Zmiany obowiązują dla okresów rocznych rozpoczynających się z dniem 1 stycznia 2016 r.

Spółka zastosuje powyższe Poprawki do MSSF od 1 stycznia 2016 r.

Spółka nie jest w stanie obecnie oszacować wpływu zastosowania nowego standardu na sprawozdanie finansowe.

Na dzień sporządzenia niniejszego sprawozdania finansowego, Poprawki do MSSF nie zostały jeszcze zatwierdzone przez Unię Europejską.

Zmiany do MSR 1

18 grudnia 2014 r., w ramach prac związanych z tzw. inicjatywą dotyczącą ujawniania informacji, Rada Międzynarodowych Standardów Rachunkowości opublikowała poprawkę do MSR 1. Celem opublikowanej zmiany jest wyjaśnienie koncepcji istotności oraz wyjaśnienie że jeżeli jednostka uzna, że dane informacje są nieistotne, wówczas nie powinna ich ujawniać nawet, jeżeli takie ujawnienie jest co do zasady wymagane przez inny MSSF. W zmienionym MSR 1 wyjaśniono, że pozycje prezentowane w sprawozdaniu z sytuacji finansowej oraz sprawozdaniu z wyniku i pozostałych całkowitych dochodów mogą być agregowane bądź dezagregowane w zależności od ich istotności. Wprowadzono również dodatkowe wytyczne odnoszące się do prezentacji sum częściowych w tych sprawozdaniach. Zmiany obowiązują dla okresów rocznych rozpoczynających się z dniem 1 stycznia 2016 r.

Spółka zastosuje powyższą zmianę od 1 stycznia 2016 r.

Spółka jest w trakcie szacowania wpływu zastosowania zmian na sprawozdanie finansowe.

Na dzień sporządzenia niniejszego sprawozdania finansowego, zmiany do MSR 1 nie zostały jeszcze zatwierdzone przez Unię Europejską.

6.4. Opublikowane standardy i interpretacje, które jeszcze nie weszły w życie i nie zostały wcześniej zastosowane przez Spółkę, a które nie będą miały wpływu na sprawozdanie finansowe Spółki

- Zmiany do MSR 16 i MSR 41 dotyczące upraw roślinnych
- Zmiany do MSSF 10, MSSF 12 i MSR 28 dot. wyłączenia z konsolidacji jednostek inwestycyjnych
- Zmiany do MSR 16 i MSR 38 dotyczące amortyzacji

7. Zarządzanie kapitałem

Spółka zarządza kapitałem w taki sposób, by przy zmieniających się warunkach ekonomicznych, zachować zdolność do kontynuowania działalności z uwzględnieniem planowanych inwestycji.

Celem zarządzania kapitałem jest :

- utrzymanie dobrego standingu finansowego
- utrzymanie bezpiecznych wskaźników kapitałowych
- maksymalizacja rentowności dla akcjonariuszy

Poniżej podstawowe składniki zarządzanego kapitału w tys. zł wg stanu na dzień 31.12.2014r.:

	<u>31.12.2014</u>	<u>31.12.2013</u>
Zobowiązania i kapitał własny	1 843 822	1 734 931
Kapitał własny, w tym:	1 538 213	1 446 707
Kapitał zakładowy	74 333	74 333
Akcje własne	-2 979	-2 979
Emisja akcji powyżej wartości nominalnej	1 054 942	1 054 942
Kapitał z aktualizacji wyceny	-318	5 186
Zyski zatrzymane	412 235	315 225
Zobowiązania długoterminowe	36 015	40 257
Zobowiązania krótkoterminowe	269 594	247 967

Zarząd Spółki monitoruje na bieżąco następujące wskaźniki kapitałowe:

Wskaźniki kapitałowe	31.12.2014	31.12.2013
wskaźnik średniego zadłużenia netto/średniego kapitału własnego	0,06	0,16
wskaźnik struktury pasywów (źródeł finansowania)	0,83	0,83
ROE	6,59%	4,60%
wskaźnik ogólnego zadłużenia	0,17	0,17

Na dzień 31.12.2014 Spółka spełniała wszystkie kowenanty bankowe, za wyjątkiem dwóch kowenantów bankowych (kwartalnie), przy czym w ujęciu rocznym kowenanty te zostały spełnione.

8. Polityka zarządzania ryzykiem finansowym i zabezpieczanie

Spółka prowadzi aktywną politykę zarządzania ryzykiem finansowym, która obejmuje procesy identyfikacji, pomiaru, monitorowania, a w konsekwencji wyboru najbardziej odpowiednich instrumentów zabezpieczających przed zidentyfikowanym ryzykiem. Zarządzanie ryzykiem finansowym w Spółce Kopex S.A nadzoruje Dyrektor Finansowy - Członek Zarządu.

Spółka nie korzysta z instrumentów finansowych (w tym instrumentów pochodnych) w celach spekulacyjnych.

Spółka jest narażona przede wszystkim na następujące grupy ryzyka:

- ryzyko rynkowe obejmujące ryzyko cenowe, ryzyko stóp procentowych i ryzyko zmian kursów walutowych (zwłaszcza to ostatnie jest ryzykiem specyficznym, bowiem wpływa w sposób bezpośredni na wycenę pozycji aktywów i pasywów, a także na przepływy finansowe),

- ryzyko płynności,

- ryzyko kredytowe.

Szczegółowy opis poszczególnych grup ryzyka (zakres występowania, stopień koncentracji, procedury zabezpieczające, analiza wrażliwości) zamieszczony jest w dalszej części sprawozdania finansowego.

Informacje te pozwalają na bieżącą analizę standingu finansowego Spółki, co umożliwia podjęcie właściwych działań zmierzających do zminimalizowania zidentyfikowanych grup ryzyka.

Ryzyko cenowe

Ze względu na nieistotne pod względem wartościowym inwestycje w kapitałowe papiery wartościowe sklasyfikowane w sprawozdaniu finansowym jako dostępne do sprzedaży oraz wycenione w wartości godziwej przez wynik finansowy, spółka nie jest w znaczący sposób narażona na ryzyko cenowe dotyczące zmian cen tego typu inwestycji.

Ryzyko stóp procentowych

W Spółce występuje ryzyko stóp procentowych głównie w związku z korzystaniem z kredytów bankowych i pożyczek, których oprocentowanie jest oprocentowaniem zmiennym – opartym o WIBOR i marżę banków kredytujących.

Przychody / koszty z tytułu uzyskanych / zapłaconych odsetek od udzielonych pożyczek zmieniały się na skutek zmian stóp procentowych w oparciu, o które były one liczone. W przypadku pożyczek w polskiej walucie oprocentowanie opierało się na zmiennym WIBOR 1M + marża, natomiast pożyczek w walucie obcej opierało się na EURIBOR 1M + marża lub LIBOR 1M + marża.

Spółka ograniczała przedmiotowe ryzyko stosując zmienny WIBOR / EURIBOR dla udzielonych przez Spółkę pożyczek.

W celu minimalizacji ryzyka stopy procentowej Spółka zamieniła zmienne strumienie płatności odsetkowych na stałe, zawierając w lutym 2013 roku transakcję IRS. Nominał transakcji 100 mln zł, okres zakończenia czerwiec 2014 roku.

Na dzień 31.12.2014 Spółka nie posiadała instrumentów zabezpieczających ryzyko stopy procentowej i wykorzystywała bieżący spadek stopy referencyjnej NBP i Wibor 1M oraz na bieżąco monitorowała decyzje Rady Polityki Pieniężnej w tym zakresie.

Ryzyko walutowe

Spółka narażona jest na ryzyko walutowe głównie z tytułu prowadzenia działalności podstawowej tj. transakcji sprzedaży i zakupu towarów i usług w walutach obcych (głównie w EUR i USD).

Głównymi instrumentami finansowymi zabezpieczającymi ryzyko walutowe są terminowe transakcje walutowe typu forward.

Dla ograniczenia ryzyka walutowego zgodnie z przyjętą przez Zarząd strategią Spółka stosuje procedurę zabezpieczania rzeczywistych przepływów finansowych.

Spółka w roku 2005 przyjęła „Strategię zabezpieczenia ryzyka kursowego oraz stóp procentowych”, zgodnie z którą dokonywane są transakcje zabezpieczenia ryzyka kursowego (w stosunku do kursu walutowego przyjętego w kalkulacji ofertowej) z chwilą podpisania kontraktu handlowego, a w przypadku kontraktów dotyczących obrotu węglem z chwilą złożenia zlecenia wysyłki towaru.

Spółka stosuje rachunkowość zabezpieczeń (szczegółowy opis w zasadach rachunkowości) oraz hedging naturalny dotyczący przepływów pieniężnych i wartości godziwej.

Instrumenty finansowe

Wartość bilansowa

Klasy instrumentów finansowych	Nota	Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży	Aktywa finansowe utrzymywane do terminu wymagalności	Aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej przez RZiS	Pożyczki i należności finansowe	Zobowiązania finansowe wyceniane w wartości godziwej przez RZiS	Zobowiązania finansowe wyceniane wg zamortyzowanego kosztu	Należności wyłączone z zakresu MSR 39	Instrumenty zabezpieczające	Ogółem
Stan na dzień 31.12.2014r.										
Udziały i akcje	12.5,12.10A	1 125	-	39	-	-	-	-	-	1 164
Należności z tytułu dostaw i usług (netto)	12.8A	-	-	-	85 063	-	-	-	-	85 063
Należności leasingowe	12.4	-	-	-	-	-	-	50 121	-	50 121
Środki pieniężne i lokaty	12.11	-	-	-	31 195	-	-	-	-	31 195
Obligacje i udzielone pożyczki	12.9	-	-	-	214 808	-	-	-	-	214 808
Pozostałe należności finansowe (netto)	12.8C	-	-	-	5 643	-	-	-	-	5 643
Instrumenty pochodne	12.10A	-	-	400	-	-76	-	-	-1 205	-881
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług	12.21	-	-	-	-	-	-110 938	-	-	-110 938
Kredyty i pożyczki zaciągnięte	12.16A	-	-	-	-	-	-82 429	-	-	-82 429
Pozostałe zobowiązania finansowe	12.17	-	-	-	-	-	-3 332	-	-	-3 332
		1 125	-	439	336 709	-76	-196 699	50 121	-1 205	190 414
Stan na dzień 31.12.2013r.										
Udziały i akcje	12.5,12.10A	1 125	-	90	-	-	-	-	-	1 215
Należności z tytułu dostaw i usług (netto)	12.8A	-	-	-	59 261	-	-	-	-	59 261
Należności leasingowe	12.4	-	-	-	-	-	-	62 243	-	62 243
Środki pieniężne i lokaty	12.11	-	-	-	21 498	-	-	-	-	21 498
Obligacje i udzielone pożyczki	12.9	-	-	-	125 214	-	-	-	-	125 214
Pozostałe należności finansowe (netto)	12.8C	-	-	-	4 653	-	-	-	-	4 653
Instrumenty pochodne	12.10A	-	-	2 761	-	-407	-	-	5 911	8 265
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług	12.21	-	-	-	-	-	-64 202	-	-	-64 202
Kredyty i pożyczki zaciągnięte	12.16A	-	-	-	-	-	-134 429	-	-	-134 429
Pozostałe zobowiązania finansowe	12.17	-	-	-	-	-	-2 011	-	-	-2 011
		1 125	-	2 851	210 626	-407	-200 642	62 243	5 911	81 707

Na dzień 31.12.2014 oraz 31.12.2013 wartość bilansowa instrumentów finansowych była zbliżona do jej wartości godziwej.

Hierarchia wartości godziwej

Klasy instrumentów finansowych	Nota	Stan na dzień 31 grudnia 2014 Hierarchia wartości godziwej		
		poziom 1	poziom 2	poziom 3
Udziały i akcje	12.10A	39	-	-
Instrumenty pochodne, w tym:	12.10A	-	-881	-
Aktywa		-	1 262	-
Zobowiązania		-	-2 143	-

Klasy instrumentów finansowych	Nota	Stan na dzień 31 grudnia 2013 Hierarchia wartości godziwej		
		poziom 1	poziom 2	poziom 3
Udziały i akcje	12.10A	90	-	-
Instrumenty pochodne, w tym:	12.10A	-	8 265	-
Aktywa		-	8 690	-
Zobowiązania		-	-425	-

Metody i założenia przyjęte przez Spółkę przy ustalaniu wartości godziwych

Dla instrumentów finansowych wycenianych w sprawozdaniu z sytuacji finansowej według wartości godziwej przyjęto następujące poziomy wyceny:

- poziom 1 – ceny notowane z aktywnych rynków dla identycznych aktywów lub zobowiązań,
- poziom 2 – dane wejściowe inne niż ceny notowane zaliczane do poziomu 1, które są obserwowalne dla składnika aktywów lub zobowiązań w sposób bezpośredni (tj. jako ceny) lub pośrednio (tj. bazujące na cenach),
- poziom 3 – dane wejściowe do wyceny składnika aktywów lub zobowiązań, które nie są oparte na obserwowalnych danych rynkowych.

Wartość godziwa instrumentów finansowych zaklasyfikowanych do poziomu 2 określono przy zastosowaniu odpowiednich technik wyceny.

Spółka nie jest w stanie wiarygodnie ustalić wartości godziwej posiadanych udziałów i akcji w spółkach nienotowanych na aktywnych rynkach, zakwalifikowanych do kategorii aktywów finansowych dostępnych do sprzedaży. Spółka wycenia tę grupę aktywów według ceny nabycia pomniejszonej o odpisy z tytułu trwałej utraty wartości.

Analiza wrażliwości

Przy założeniu, że przedział wahań kursów walutowych na dzień 31.12.2014 r. mógłby kształtować się na poziomie +/- 10%, wówczas wynik brutto Spółki byłby niższy lub wyższy o 8 603 tys. zł (o 5 497 tys. zł na 31.12.2013r.)

Przy założeniu, że przedział wahań stóp procentowych na dzień 31.12.2014 r. mógłby kształtować się na poziomie +/-1% wówczas wynik brutto Spółki byłby niższy lub wyższy o 1 918 tys. zł (o 745 tys. zł na 31.12.2013r.)

Analiza wrażliwości na dzień 31.12.2014r. (w tys. zł)

	wartość bilansowa	Ryzyko stóp procentowych		Ryzyko kursu walutowego			
		plus / minus 1%		plus 10% (osłabienie zł)		minus 10% (umocnienie zł)	
		Zysk /strata	Zysk /strata	Zysk/strata	zmiany w kapitale własnym	Zysk /strata	zmiany w kapitale własnym
AKTYWA FINANSOWE							
Środki pieniężne PLN	723	7	-7				
Środki pieniężne USD w przeliczeniu na PLN	162	2	-2	16		-16	
Środki pieniężne EUR w przeliczeniu na PLN	29 631	296	-296	2 963		-2 963	
Środki pieniężne w pozost. walutach w przelicz. na PLN	679	7	-7	68		-68	
Należności z tyt. dostaw i usług oraz pozostałe należności PLN	72 358						
Należności leasingowe PLN	50 121	501	-501				
Pożyczki udzielone wraz z odsetkami PLN	154 725	1 547	-1 547				
Należności z tyt. dostaw i usług oraz pozostałe należności EUR w przeliczeniu na PLN	80 446			8 045		-8 045	
Pożyczki udzielone wraz z odsetkami EUR w przeliczeniu na PLN	52 718	527	-527	5 272		-5 272	
Należności z tyt. dostaw i usług oraz pozostałe należności USD w przeliczeniu na zł	6 914			691		-691	
Pożyczki udzielone wraz z odsetkami USD w przeliczeniu na PLN	7 365	74	-74	737		-737	
Należności z tyt. dostaw i usług oraz pozostałe należności AUD w przeliczeniu na PLN	5 997			600		-600	
Należności z tyt. dostaw i usług oraz pozostałe należności w pozostałej walucie w przeliczeniu na PLN	9			1		-1	
Aktywa finansowe sklasyfikowane do wyceny wartości godziwej przez rachunek zysków i strat	439			44		-44	
Instrumenty pochodne pozostające w powiązaniach zabezpieczających	862			27	59	-27	-59
wpływ na aktywa finansowe przed opodatkowaniem		2 961	-2 961	18 464	59	-18 464	-59
wpływ na aktywa finansowe po opodatkowaniu		2 398	- 2 398	14 956	48	- 14 956	- 48
ZOBOWIĄZANIA FINASOWE							
Kredyty i pożyczki otrzymane wraz z odsetkami PLN	82 429	-824	824				
Zobowiązania leasingowe PLN	21 944	-219	219				
Zobowiązania z tyt. dostaw i usług oraz pozostałe zobowiązania PLN	67 135						
Zobowiązania z tyt. dostaw i usług oraz pozostałe zobowiązania EUR w przeliczeniu na PLN	98 119			-9 812		9 812	
Zobowiązania z tyt. dostaw i usług oraz pozostałe zobowiązania USD w przeliczeniu na PLN	152			-15		15	
Zobowiązania z tyt. dostaw i usług oraz pozostałe zobowiązania w pozost. walucie w przeliczeniu na PLN	24			-2		2	
Zobowiązania finansowe sklasyfikowane do wyceny wartości godziwej przez rachunek zysków i strat	76			-8		8	
Instrumenty pochodne pozostające w powiązaniach zabezpieczających	2 067			-24	-183	24	183
wpływ na zobowiązania finansowe przed opodatkowaniem		-1 043	1 043	-9 861	-183	9 861	183
wpływ na zobowiązania finansowe po opodatkowaniu		-845	845	-7 987	-148	7 987	148

Zdaniem Zarządu powyższa analiza wrażliwości nie jest reprezentatywna dla ryzyka kursowego i ryzyka stóp procentowych ze względu na fakt, iż narażenie na koniec roku na w/w ryzyka nie odzwierciedla narażenia w ciągu całego roku obrotowego. Stany należności, zobowiązań, wycena instrumentów pochodnym zmieniają się bowiem w ciągu roku. Zgodnie z przyjętą polityką rachunkowości Spółka prowadzi rachunkowość zabezpieczeń.

Analiza wrażliwości na dzień 31.12.2013r. (w tys. zł)

	wartość bilansowa	Ryzyko stóp procentowych		Ryzyko kursu walutowego			
		plus / minus 1%		plus 10% (osłabienie zł)		minus 10% (umocnienie zł)	
		Zysk /strata	Zysk /strata	Zysk /strata	zmiany w kapitale własnym	Zysk /strata	zmiany w kapitale własnym
AKTYWA FINANSOWE							
Środki pieniężne PLN	7 052	71	-71				
Środki pieniężne USD w przeliczeniu na PLN	2 086	21	-21	209		-209	
Środki pieniężne EUR w przeliczeniu na PLN	11 443	114	-114	1 144		-1 144	
Środki pieniężne w pozost. walutach w przelicz. na PLN	917	9	-9	92		-92	
Należności z tyt. dostaw i usług oraz pozostałe należności PLN	62 679						
Należności leasingowe PLN	62 243	622	-622				
Pożyczki udzielone wraz z odsetkami PLN	69 680	697	-697				
Należności z tyt. dostaw i usług oraz pozostałe należności EUR w przeliczeniu na PLN	39 391			3 939		-3 939	
Pożyczki udzielone wraz z odsetkami EUR w przeliczeniu na PLN	48 908	489	-489	4 891		-4 891	
Należności z tyt. dostaw i usług oraz pozostałe należności USD w przeliczeniu na PLN	5 568			557		-557	
Pożyczki udzielone wraz z odsetkami USD w przeliczeniu na PLN	6 626	66	-66	663		-663	
Należności z tyt. dostaw i usług oraz pozostałe należności AUD w przeliczeniu na PLN	5 606			561		-561	
Należności z tyt. dostaw i usług oraz pozostałe należności w pozostałej walucie w przeliczeniu na PLN	304			30		-30	
Aktywa finansowe sklasyfikowane do wyceny wartości godziwej przez rachunek zysków i strat	2 851			285		-285	
Instrumenty pochodne pozostające w powiązaniach zabezpieczających	5 929			51	542	-51	-542
wpływ na aktywa finansowe przed opodatkowaniem		2 089	-2 089	12 422	542	-12 422	-542
wpływ na aktywa finansowe po opodatkowaniu		1 692	-1 692	10 055	439	-10 055	-439
ZOBOWIĄZANIA FINANSOWE							
Kredyty i pożyczki otrzymane wraz z odsetkami PLN	134 429	-1 344	1 344				
Zobowiązania z tyt. dostaw i usług oraz pozostałe zobowiązania PLN	58 860						
Zobowiązania z tyt. dostaw i usług oraz pozostałe zobowiązania EUR w przeliczeniu na PLN	68 164			-6 816		6 816	
Zobowiązania z tyt. dostaw i usług oraz pozostałe zobowiązania USD w przeliczeniu na PLN	236			-24		24	
Zobowiązania z tyt. dostaw i usług oraz pozostałe zobowiązania AUD w przeliczeniu na PLN	86			-9		9	
Zobowiązania z tyt. dostaw i usług oraz pozostałe zobowiązania w pozost. walucie w przeliczeniu na PLN	327			-33		33	
Zobowiązania finansowe sklasyfikowane do wyceny wartości godziwej przez rachunek zysków i strat	407			-41		41	
Instrumenty pochodne pozostające w powiązaniach zabezpieczających	18			-2		2	
wpływ na zobowiązania finansowe przed opodatkowaniem		-1 344	1 344	-6 925		6 925	
wpływ na zobowiązania finansowe po opodatkowaniu		-1 089	1 089	-5 609		5 609	

Ryzyko płynności

W Spółce sporządzane są codzienne raporty o stanie dostępnych środków pieniężnych, uzyskanych wpływach i zrealizowanych wydatkach, comiesięczne raporty kontrolingowe, comiesięczne szczegółowe raporty o stanie zadłużenia i zaangażowania w bankach, w tym w zakresie wykorzystania linii gwarancyjnych, raporty o stanie należności przeterminowanych, raport planowanych przepływów pieniężnych, raport o wysokości długu netto i poziomie kapitału obrotowego netto.

Spółka zarządza ryzykiem płynności utrzymując odpowiedni poziom dostępności do źródeł finansowania, wykorzystując szeroko usługi bankowe w zakresie linii kredytowych, jak również bankowe i ubezpieczeniowe limity gwarancyjne, pozwalające na płynną obsługę transakcji w ramach zobowiązań handlowych i pozahandlowych.

Spółka sporządza co miesiąc cash-flow w perspektywie półrocznej (dla przewidywanych znaczących rozliczeń – w okresach dłuższych) celem uzyskania informacji na temat przewidywanych ujemnych przepływów i podjęcia stosownych działań wyprzedzających celem uzyskania pozytywnego cash-flow.

Jednostkowy raport przepływów pieniężnych spółki łączony jest z raportami głównych spółek z Grupy Kapitałowej dla opracowywania zbiorczego cash-flow, który pozwala na wykorzystanie przejściowych nadwyżek w jednej spółce dla pokrycia ujemnego cash-flow w innych spółkach Grupy. Wnioski wynikające z cash-flow, jak również informacje o przejściowych przesunięciach kapitałów w ramach Grupy są każdorazowo przekazywane i konsultowane z Zarządem Spółki.

Wykorzystuje się instytucję wzajemnych pożyczek w Grupie. Nadwyżki środków kierowane są na rachunki bankowe lokacyjne overnight, oprocentowane według indywidualnych, negocjowanych przez Spółkę stóp procentowych.

W roku 2014r. Spółka pozyskała dodatkowe środki pieniężne z otrzymanych dywidend w kwocie 107 989 tys. zł

Spółka posiada dostępne wielocelowe limity kredytowe w rachunku bieżącym zarówno na bieżące regulowanie płatności jak i na gwarancje i akredytywy – pozwalające na elastyczną alokację wykorzystania poszczególnych produktów dla zapewnienia płynnego działania Spółki.

W trakcie 2014 roku Spółka podjęła intensywne rozmowy / negocjacje z bankami finansującymi, które przyniosły zdecydowane obniżenie kosztów finansowych (odsetek i prowizji bankowych), jak i zmniejszenie ilości i wysokości zabezpieczeń spłat wykorzystywanych kredytów bankowych.

Preferowane przez Spółkę linie kredytowe w rachunku bieżącym umożliwiają łatwą dostępność środków. Wynegocjowane z bankami warunki zapewniają Spółce możliwość rolowania spłaty zobowiązań kredytowych Spółki.

Na dzień 31.12.2014 r. Spółka miała niewykorzystane wielocelowe bankowe limity kredytowe i gwarancyjne ogółem w kwocie 293 183 tys. zł (310 179 tys. zł na dzień 31.12.2013r.).

Spółka współpracuje z wieloma bankami, celem rozproszenia ryzyka. Banki współpracujące należą do wiodących banków działających na rynku polskim, o wysokim ratingu.

W Spółce prowadzona jest bieżąca analiza wskaźników płynności i zadłużenia – zasadą jest dążenie do utrzymania poziomu tych wskaźników na bezpiecznym poziomie.

Nie występują zobowiązania przeterminowane – Spółka posiada pełną zdolność obsługi długu oraz dąży się do wydłużania terminów płatności zobowiązań, a skracania terminów wymagalności należności.

Zobowiązania z tyt. dostaw i usług wg stanu na dzień 31.12.2014 r. oraz na dzień 31.12.2013r. wraz z ich strukturą czasową są przedstawione w nocie nr 12.21A. Wartość księgowa krótkoterminowych zobowiązań z tytułu dostaw i usług odpowiada ich wartości godziwej ze względu na ich krótkoterminowy charakter.

Umowne terminy wymagalności zobowiązań finansowych

Zobowiązania finansowe	Umowne terminy wymagalności od końca okresu sprawozdawczego					Razem (bez dyskonta)	Wartość bilansowa
	do 3 m-cy	3 -12 m-cy	1- 3 lata	3- 5 lat	powyżej 5 lat		
Stan na dzień 31.12.2014r.							
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług	97 846	12 416	665	4	7	110 938	110 938
Kredyty i pożyczki zaciągnięte	6 253	66 017	12 051	-	-	84 321	82 429
Instrumenty pochodne	473	1 474	196	-	-	2 143	2 143
Pozostałe zobowiązania finansowe	1 935	1 243	114	40	-	3 332	3 332
Razem zobowiązania finansowe w poszczególnych podziałach wymagalności	106 507	81 150	13 026	44	7	200 734	198 842
Stan na dzień 31.12.2013r.							
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług	42 822	20 022	1 358	-	-	64 202	64 202
Kredyty i pożyczki zaciągnięte	7 012	97 474	34 776	-	-	139 262	134 429
Instrumenty pochodne	-	425	-	-	-	425	425
Pozostałe zobowiązania finansowe	2 011	-	-	-	-	2 011	2 011
Razem zobowiązania finansowe w poszczególnych podziałach wymagalności	51 845	117 921	36 134	-	-	205 900	201 067

Ryzyko kredytowe

Ryzyko kredytowe rozumiane jako brak możliwości wywiązania się z zobowiązań przez wierzycieli Spółki, związane jest z trzema głównymi obszarami:

- ryzyko kredytowe klientów, z którymi zawiera się transakcje sprzedaży produktów,
- ryzyko kredytowe instytucji finansowych, z którymi zawiera się lub które pośredniczą w zawieraniu transakcji zabezpieczających,
- ryzyko kredytowe podmiotów, w które inwestuje się, bądź których papiery wartościowe się nabywa,
- ryzyko kredytowe związane z udzielonymi pożyczkami.

Polityka ryzyka kredytowego w Spółce Kopex S.A. w zakresie wiarygodności kontrahentów (z którymi zawierane są transakcje sprzedaży produktów i usług), a w szczególności występowania transakcji z nowymi kontrahentami, opiera się w głównej mierze na:

- sprawdzaniu danego kontrahenta w wywiadowni gospodarczej
- pozyskiwaniu aktualnych dokumentów obrazujących sytuację majątkowo- finansową kontrahenta
- wymaganiu przedstawienia przez w/w kontrahenta zabezpieczenia płatności na rzecz Kopex S.A. w formie akceptowanej dla Spółki.

Do najczęściej stosowanych w Spółce zabezpieczeń płatności zalicza się:

- w obrocie krajowym: gwarancje bankowe, gwarancje ubezpieczeniowe, hipoteki, przewłaszczenia, zastaw rejestrowy, weksle, poręczenia, wzajemne kompensaty;
- w obrocie zagranicznym: akredytywy, akredytywy potwierdzone, gwarancje bankowe, rozliczenia w ramach kredytu dla nabywcy, spłata należności w ramach kredytów rządowych, wzajemne kompensaty;
- w transakcjach leasingowych spółka zastrzega, iż własność leasingowanego przedmiotu przechodzi na leasingobiorcę z datą zapłaty ostatniej raty leasingowej.

Spółka od wielu lat stosuje politykę ograniczania ryzyka kredytowego związanego z terminami spłat należności.

Wskaźnik obrotu należnościami w dniach dla Spółki Kopex S.A. wynosi 85 dni.

Należności od kontrahentów, z którymi współpracuje Spółka, są na bieżąco monitorowane przez pion finansowy zgodnie z pisemnie opracowaną instrukcją i procedurami windykacji należności (zarówno sądowej jak i pozasądowej).

Stan należności przeterminowanych z tytułu dostaw i usług, na które nie utworzono odpisu aktualizującego, obrazuje nota nr 12.8B. Zgodnie z polityką rachunkowości obowiązującą w Spółce w trakcie roku obrotowego na bieżąco dokonuje się odpisów aktualizacyjnych z tytułu utraty wartości należności. Spółka nie dokonuje odpisów na przeterminowane należności, których spłata warunkuje spłatę zobowiązań wobec dostawców.

Polityka ryzyka kredytowego w Spółce w zakresie wiarygodności instytucji finansowych, z którymi współpracuje Spółka, przejawia się w podejmowaniu współpracy wyłącznie z bankami i firmami ubezpieczeniowymi o dobrym standingu finansowym oraz wysokim ratingu międzynarodowym. Ryzyko kredytowe dotyczące instrumentów pochodnych jest ograniczane. Spółka zawiera umowy dotyczące transakcji pochodnych i współpracuje w tym zakresie wyłącznie z wiodącymi bankami funkcjonującymi na międzynarodowym rynku finansowym, dysponującymi odpowiednim kapitałem własnym i silną pozycją rynkową.

Spółka stosuje politykę umów ramowych z w/w bankami, a także politykę ograniczonej koncentracji kredytowej poprzez wykorzystywanie do tego celu usług wielu banków, nie ograniczając się do jednego podmiotu - banku.

Ryzyko kredytowe związane z udzielonymi pożyczkami spółkom z Grupy Kopex jest ograniczone ze względu na fakt, że spłata należności z tytułu w/w Umów jest na bieżąco monitorowana przez dział windykacji i dział kontrolingu oraz w ramach nadzoru korporacyjnego przez Rady Nadzorcze Spółek, co pozwala na posiadanie i dysponowanie bieżącymi informacjami dotyczącymi standingu finansowego i płynności, w konsekwencji ograniczając powyższe ryzyko. Pożyczki udzielone spółkom zależnym w walucie PLN są oprocentowane w oparciu o WIBOR 1M powiększony o marżę. Pożyczki udzielone spółkom zależnym w walucie EUR są oprocentowane w oparciu o EURIBOR 1M powiększony o marżę. Pożyczki udzielone spółkom zależnym w walucie USD są oprocentowane w oparciu o LIBOR 1R powiększony o marżę.

Pożyczki z podmiotami powiązanymi osobową zostały udzielone w walucie PLN oraz oprocentowane w oparciu o WIBOR 1M powiększony o marżę. Zostały one zabezpieczone hipotekami na nieruchomościach oraz poręczeniami.

Ze spółką powiązaną osobowo renegotjowano warunki spłaty pożyczki przedłużając ich termin wymagalności. Część płatna do 12 miesięcy to 4 756 tys. zł, część płatna powyżej 12 miesięcy to 78 336 tys. zł. Zabezpieczeniem spłaty tej pożyczki są cesje należności bieżących i przyszłych, hipoteka na nieruchomościach oraz zastaw rejestrowy na maszynach i zapasach. Dla ustalenia, czy udzielone pożyczki utraciły wartość, wykonano test na utratę wartości aktywów.

Test na utratę wartości zrobiono przy następujących założeniach:

1. Przyjęto oficjalny biznes plan pożyczkobiorcy, obejmujący okres kredytowania przez Kopex S.A.
  2. Do prognozowanych w biznes planie przepływów zastosowano stopę dyskonta: 12,53%.
  3. Do tak oszacowanej wartości bieżącej przyszłych przepływów pożyczkodawcy dodano:
    - wartość nieruchomości pożyczkobiorcy będących zabezpieczeniem hipotecznym pożyczki - wyceniono na podstawie sporządzonego operatu szacunkowego w wartości wymuszonej sprzedaży,
    - pozostały rzeczowy majątek trwały pożyczkobiorcy wyceniono w wartości księgowej netto na koniec okresu kredytowania (2024) i zdyskontowano do wartości bieżącej na dzień 31.12.2014r. Zdyskontowana wartość majątku została skorygowana narzuconym współczynnikiem 0,7 mającym konserwatywnie urealnić jego wartość w przypadku wymuszonej sprzedaży,
    - nadwyżka pozostałych aktywów nad zobowiązaniami pożyczkobiorcy została wyceniona w wartości księgowej netto na koniec okresu kredytowania (2024) i zdyskontowana do wartości bieżącej na dzień 31.12.2014r. Zdyskontowana wartość nadwyżki została skorygowana narzuconym współczynnikiem 0,7 mającym konserwatywnie urealnić jej wartość w przypadku wymuszonej sprzedaży.
- Założenia do testu na utratę wartości dot. przychodów i EBIT odzwierciedlają potencjał spółki na rynku producentów maszyn dla górnictwa i przemysłu w perspektywie średnio i długoterminowej. Przyjęto stopę dyskonta: 12,53%.

Przeprowadzono również analizę wrażliwości testu dla współczynnika dyskontującego +1%/-1% oraz dla wyniku operacyjnego +10%/-10%. We wszystkich wariantach analizy wrażliwości test potwierdził wartość godziwą pożyczek wyższą od jej wartości księgowej.

Maksymalne narażenie na ryzyko kredytowe reprezentowane jest przez:

- wartość netto należności handlowych wynosząca: 85 063 tys. zł (59 261 tys. zł na dzień 31.12.2013r.)
- wartość udzielonych pożyczek wynosząca: 214 808 tys. zł (125 214 tys. zł na dzień 31.12.2013r.)
- należności leasingowe wynoszące: 50 121 tys. zł (62 243 tys. zł na dzień 31.12.2013r.)
- pozostałe należności wynoszące: 12 814 tys. zł (11 647 tys. zł na dzień 31.12.2013r.)

Koncentracja należności na dzień 31.12.2014r.:

Należności handlowe z tytułu dostaw i usług za 2014r. wyniosły 85 063 tys. zł, co stanowiło ok. 44,23% należności ogółem.

Podmioty, których zobowiązania na 31.12.2014 wobec Spółki kształtowały się na najwyższym poziomie to:

1. Odbiorca 1 – ok. 30,25 % ogółu należności z tytułu dostaw i usług
2. Odbiorca 2 – ok. 23,20 % ogółu należności z tytułu dostaw i usług
3. Odbiorca 3 – ok. 7,05 % ogółu należności z tytułu dostaw i usług
4. Odbiorca 4 – ok. 5,78 % ogółu należności z tytułu dostaw i usług

Koncentracja należności na dzień 31.12.2013r.:

Należności handlowe z tytułu dostaw i usług za 2013r. wyniosły 59 261 tys. zł, co stanowiło ok. 38,34 % należności ogółem.

Podmioty, których zobowiązania na 31.12.2013 wobec Spółki kształtowały się na najwyższym poziomie to:

1. Odbiorca 1 – ok. 17,62 % ogółu należności z tytułu dostaw i usług
2. Odbiorca 2 – ok. 11,44 % ogółu należności z tytułu dostaw i usług
3. Odbiorca 3 – ok. 9,64 % ogółu należności z tytułu dostaw i usług
4. Odbiorca 4 – ok. 9,54 % ogółu należności z tytułu dostaw i usług

9. Informacja o przeliczeniach wybranych danych finansowych

- Pozycje aktywów i pasywów przeliczono wg średniego kursu NBP dla waluty EURO, obowiązującego na dzień bilansowy:
  - na 31.12.2014 - 4,2623
  - na 31.12.2013 - 4,1472
- Pozycje rachunku zysków i strat oraz przepływów pieniężnych przeliczono wg kursu stanowiącego średnią arytmetyczną kursów EURO obowiązujących na koniec każdego miesiąca w okresie sprawozdawczym
  - w 2014 roku - 4,1893
  - w 2013 roku - 4,2110
- Maksymalne kursy w okresie
  - w 2014 roku - 4,2623
  - w 2013 roku - 4,3292
- Minimalne kursy w okresie
  - w 2014 roku - 4,1420
  - w 2013 roku - 4,1429

10. Szacunki

Ze względu na to, iż wiele informacji zawartych w sprawozdaniu finansowym nie może zostać wycenione w sposób precyzyjny, sporządzenie sprawozdania finansowego wymaga od Zarządu Spółki dokonania szacunków. Zarząd weryfikuje przyjęte szacunki w oparciu o zmiany czynników branych pod uwagę przy ich dokonywaniu, nowe informacje lub doświadczenia z przeszłości. Dlatego też szacunki dokonane na dzień 31.12.2014 roku mogą w przyszłości ulec zmianie. Główne szacunki zostały opisane w istotnych zasadach rachunkowości oraz zaprezentowane w następujących notach:

Nota	Szacunki	Rodzaj ujawnionej informacji
12.1 12.2 12.3	Okres ekonomicznej użyteczności środków trwałych, wartości niematerialnych oraz nieruchomości inwestycyjnych	Okres ekonomicznej użyteczności oraz metoda amortyzacji – Przyjęte zasady rachunkowości – punkt dot. wartości niematerialnych, środków trwałych oraz nieruchomości inwestycyjnych
12.5 12.8 12.9	Odpisy aktualizujące wartość pożyczek udzielonych i należności własnych	Metodologia przyjęta w celu ustalenia wartości odzyskiwalnej – Przyjęte zasady rachunkowości – punkt dot. utraty wartości
12.6	Podatek dochodowy	Założenie przyjęte w celu rozpoznania aktywów z tytułu podatku odroczonego oraz rezerw – Przyjęte zasady rachunkowości – punkt dot. aktywa i rezerwy na podatek dochodowy
12.19	Świadczenia pracownicze	Rezerwy szacowane przez aktuarium – Przyjęte zasady rachunkowości – punkt dot. rezerw na zobowiązania.
12.10	Wartość godziwa instrumentów pochodnych	Model i założenia przyjęte dla wyceny wartości godziwej – Przyjęte zasady rachunkowości – punkt dot. instrumentów finansowych.
12.22	Rezerwy	Rezerwy dotyczące zobowiązań, których kwota lub termin nie są pewne – Przyjęte zasady rachunkowości – punkt dot. rezerw na zobowiązania
12.23	Umowa o usługi budowlane	Stopień zaawansowania realizacji umowy wyliczany procentowo jako iloraz kosztów faktycznie poniesionych do kosztów umowy – Przyjęte zasady rachunkowości – Umowy o usługi budowlane
13	Zobowiązania warunkowe	Możliwy obowiązek, który powstaje na skutek przeszłych zdarzeń, których istnienie zostanie potwierdzone dopiero w momencie wystąpienia oraz obecny obowiązek, który powstaje na skutek przeszłych zdarzeń, ale nie jest prawdopodobne, aby nastąpił wpływ środków albo kwoty obowiązkowe nie można wycenić wystarczająco wiarygodnie

11. Subiektywna ocena

W przypadku, gdy dana transakcja nie jest uregulowana w żadnym standardzie bądź interpretacji, Zarząd kierując się subiektywną oceną, określa i stosuje politykę rachunkowości, która zapewni, iż sprawozdanie finansowe będzie zawierać wiarygodne informacje prawidłowo, jasno i rzetelnie przedstawiające sytuację majątkową i finansową Spółki, wyniki jej działalności i przepływy pieniężne. Subiektywna ocena zostaje dokonana w taki sposób, aby sprawozdanie finansowe odzwierciedlało treść ekonomiczną transakcji, było obiektywne, sporządzone zgodnie z zasadą ostrożnej wyceny oraz kompletne we wszystkich istotnych aspektach. Subiektywna ocena dokonana na dzień 31.12.2014 r. dotyczy rezerw na roszczenia i sprawy sądowe, zobowiązań warunkowych oraz utraty wartości aktywów finansowych. Analiza utraty wartości aktywów finansowych została opisana na stronach 32-33.

12. Noty objaśniające do Sprawozdania z sytuacji finansowej i Rachunku zysków i strat

Nota 12.1A 31.12.2014

TABELA RUCHU WARTOŚCI NIEMATERIALNYCH	koszty zakończonych prac rozwojowych	koszty prac rozwojowych w trakcie realizacji	nabyte koncesje, patenty, licencje	wartości niematerialne w trakcie realizacji	Wartości niematerialne razem
wartość brutto na początek okresu	8 135	-	5 270	1 571	14 976
- zwiększenia	-	-	-	1 736	1 736
- zmniejszenia	-	-	-352	-35	-387
- reklasyfikacja	-	-	26	-26	-
wartość brutto na koniec okresu	8 135	-	4 944	3 246	16 325
skumulowane umorzenie na początek okresu	949	-	3 446	-	4 395
- amortyzacja	1 627	-	360	-	1 987
- sprzedaż i likwidacja	-	-	-130	-	-130
skumulowane umorzenie na koniec okresu	2 576	-	3 676	-	6 252
wartość netto wartości niematerialnych na początek okresu	7 186	-	1 824	1 571	10 581
wartość netto wartości niematerialnych na koniec okresu	5 559	-	1 268	3 246	10 073

Nota 12.1A 31.12.2013

TABELA RUCHU WARTOŚCI NIEMATERIALNYCH	koszty zakończonych prac rozwojowych	koszty prac rozwojowych w trakcie realizacji	nabyte koncesje, patenty, licencje	wartości niematerialne w trakcie realizacji	Wartości niematerialne razem
wartość brutto na początek okresu	-	7 829	4 545	421	12 795
- zwiększenia	-	306	-	1 880	2 186
- zmniejszenia	-	-	-5	-	-5
- reklasyfikacja	8 135	-8 135	730	-730	-
wartość brutto na koniec okresu	8 135	-	5 270	1 571	14 976
skumulowane umorzenie na początek okresu	-	-	3 074	-	3 074
- amortyzacja	949	-	377	-	1 326
- sprzedaż i likwidacja	-	-	-5	-	-5
skumulowane umorzenie na koniec okresu	949	-	3 446	-	4 395
wartość netto wartości niematerialnych na początek okresu	-	7 829	1 471	421	9 721
wartość netto wartości niematerialnych na koniec okresu	7 186	-	1 824	1 571	10 581

Nota 12.1B

WARTOŚCI NIEMATERIALNE (STRUKTURA WŁASNOŚCIOWA)	31.12.2014	31.12.2013
własne	10 073	10 581
- w tym wytworzone we własnym zakresie	5 559	7 186
Wartości niematerialne, razem	10 073	10 581

Nota 12.1C

Pozycje rachunku zysków i strat, w której zawarto amortyzację wartości niematerialnych	2 014	2 013
- koszt własny sprzedaży	915	84
- koszty zarządu	1 072	1 242
Razem	1 987	1 326

Wartości niematerialne nie stanowią zabezpieczenia zobowiązań.

Spółka nie posiada wartości niematerialnych, co do których tytuł prawny podlegałby ograniczeniom.

W okresie sprawozdawczym oraz w okresach porównawczych Spółka nie poniosła nakładów na prace badawcze i rozwojowe ujęte jako koszt okresu w rachunku zysków i strat.

Okresy użytkowania wartości niematerialnych są określone.

Nie istnieją zobowiązania umowne do nabycia w przyszłości wartości niematerialnych.

Nota 12.2A 31.12.2014

TABELA RUCHU ŚRODKÓW TRWAŁYCH	grunty	budynki i budowle	urządzenia techniczne i maszyny	środki transportu	pozostałe środki trwałe	środki trwałe w budowie	Środki trwałe razem
wartość brutto środków trwałych na początek okresu	369	15 748	18 015	2 559	1 788	4 419	42 898
- zwiększenia	-	-	-	-	-	5 704	5 704
- zmniejszenia	-36	-2 332	-8 591	-568	-155	33	-11 649
- reklasyfikacja	761	829	5 078	622	82	-7 372	-
- przeniesienia	-	-	-	-	-	-	-
wartość brutto środków trwałych na koniec okresu	1 094	14 245	14 502	2 613	1 715	2 784	36 953
skumulowane umorzenie na początek okresu	102	3 020	6 779	1 290	1 707	-	12 898
- amortyzacja	67	445	1 317	408	85	-	2 322
- sprzedaż i likwidacja	-36	-	-248	-125	-121	-	-530
- oddanie w leasing finansowy	-	-268	-956	-106	-	-	-1 330
skumulowane umorzenie na koniec okresu	133	3 197	6 892	1 467	1 671	-	13 360
wartość netto środków trwałych na początek okresu	267	12 728	11 236	1 269	81	4 419	30 000
wartość netto środków trwałych na koniec okresu	961	11 048	7 610	1 146	44	2 784	23 593

Nota 12.2A 31.12.2013

TABELA RUCHU ŚRODKÓW TRWAŁYCH	grunty	budynki i budowle	urządzenia techniczne i maszyny	środki transportu	pozostałe środki trwałe	środki trwałe w budowie	Środki trwałe razem
wartość brutto środków trwałych na początek okresu	363	13 341	9 351	2 592	1 759	10 059	37 465
- zwiększenia	-	-	-	-	-	2 808	2 808
- zmniejszenia	-	-	-165	-585	-46	-5	-801
- reklasyfikacja	6	2 407	8 829	552	75	-11 869	-
- przeniesienia	-	-	-	-	-	3 426	3 426
wartość brutto środków trwałych na koniec okresu	369	15 748	18 015	2 559	1 788	4 419	42 898
skumulowane umorzenie na początek okresu	36	2 328	4 622	1 375	1 653	-	10 014
- amortyzacja	66	692	2 293	394	99	-	3 544
- sprzedaż i likwidacja	-	-	-131	-332	-45	-	-508
- inne	-	-	-5	-147	-	-	-152
skumulowane umorzenie na koniec okresu	102	3 020	6 779	1 290	1 707	-	12 898
wartość netto środków trwałych na początek okresu	327	11 013	4 729	1 217	106	10 059	27 451
wartość netto środków trwałych na koniec okresu	267	12 728	11 236	1 269	81	4 419	30 000

Nota 12.2B

ŚRODKI TRWAŁE BILANSOWE (STRUKTURA WŁASNOŚCIOWA)

	31.12.2014	31.12.2013
własne	12 088	30 000
używane na podstawie umowy leasingu finansowego	11 505	-
Środki trwałe bilansowe, razem	23 593	30 000

Nota 12.2C

ŚRODKI TRWAŁE WYKAZANE POZABILANSOWO

	31.12.2014	31.12.2013
- używane na podstawie umowy najmu, dzierżawy lub innej umowy, w tym umowy leasingu	143	143
Środki trwałe pozabilansowe, razem	143	143

Środki trwałe nie są obciążone hipoteką ani zastawem.

Nie istnieją ograniczenia dotyczące tytułu prawnego Spółki do rzeczowych środków trwałych.

Spółka nie posiada zobowiązań umownych zaciągniętych w celu nabycia rzeczowych aktywów trwałych.

Kwota odszkodowań uzyskanych od podmiotów trzecich za rzeczowe aktywa trwałe, które zostały stracone lub utraciły wartość wyniosła 49 tys. zł i została ujęta w rachunku zysków i strat - Nota 12.25 "Pozostałe przychody - Odszkodowania, kary i koszty sądowe"

W okresie sprawozdawczym oraz okresach porównawczych nie aktywowano kosztów finansowania zewnętrznego.

Nota 12.3A 31.12.2014

ZMIANY NIERUCHOMOŚCI INWESTYCYJNYCH

	grunty (w tym prawo wieczystego użytkowania gruntu)	budynki, lokale i obiekty inżynierii lądowej i wodnej	Nieruchomości inwestycyjne razem
wartość brutto nieruchomości inwestycyjnych na początek okresu	2 659	5 135	7 794
- zmniejszenia	-	-5	-5
wartość brutto nieruchomości inwestycyjnych na koniec okresu	2 659	5 130	7 789
skumulowane umorzenie na początek okresu	136	360	496
- amortyzacja	65	168	233
skumulowane umorzenie na koniec okresu	201	528	729
odpisy z tytułu utraty wartości na początek okresu	1 137	-	1 137
- straty ujęte w ciągu okresu	-	-	-
odpisy z tytułu utraty wartości na koniec okresu	1 137	-	-
wartość netto nieruchomości inwestycyjnych na początek okresu	1 386	4 775	6 161
wartość netto nieruchomości inwestycyjnych na koniec okresu	1 321	4 602	5 923

Nota 12.3A 31.12.2013

ZMIANY NIERUCHOMOŚCI INWESTYCYJNYCH

	grunty (w tym prawo wieczystego użytkowania gruntu)	budynki, lokale i obiekty inżynierii lądowej i wodnej	Nieruchomości inwestycyjne razem
wartość brutto nieruchomości inwestycyjnych na początek okresu	2 726	5 135	7 861
- zmniejszenia	-67	-	-67
wartość brutto nieruchomości inwestycyjnych na koniec okresu	2 659	5 135	7 794
skumulowane umorzenie na początek okresu	71	191	262
- amortyzacja	65	169	234
skumulowane umorzenie na koniec okresu	136	360	496
odpisy z tytułu utraty wartości na początek okresu	-	-	-
- straty ujęte w ciągu okresu	1 137	-	1 137
odpisy z tytułu utraty wartości na koniec okresu	1 137	-	1 137
wartość netto nieruchomości inwestycyjnych na początek okresu	2 655	4 944	7 599
wartość netto nieruchomości inwestycyjnych na koniec okresu	1 386	4 775	6 161

Nota 12.3B

PRZYCHODY I KOSZTY ZWIĄZANE Z NIERUCHOMOŚCIAMI INWESTYCYJNYMI

	31.12.2014	31.12.2013
przychody z czynszów dot. nieruchomości inwestycyjnej	911	1 794
bezpośrednie koszty operacyjne pod przychody z czynszów dot. nieruchomości inwestycyjnej	204	294
bezpośrednie koszty operacyjne dot. nieruchomości inwestycyjnej nieprzynoszącej przychodów z czynszów	-	16

Nieruchomości inwestycyjne nie są obciążone hipoteką.

Nie istnieją ograniczenia realizacji korzyści z nieruchomości inwestycyjnej lub przekazania przychodu i zysku z tego tytułu.

Nie istnieją zobowiązania umowne dotyczące zakupu, wybudowania lub dostosowywania nieruchomości inwestycyjnej oraz zobowiązania dotyczące napraw, utrzymania i ulepszenia (poprawy standardu) nieruchomości.

Wartość godziwa nieruchomości inwestycyjnych jest zbliżona do wartości księgowej.

Nota 12.4

NALEŻNOŚCI LEASINGOWE

	31.12.2014	31.12.2013
minimalne opłaty leasingowe, w tym:	56 734	68 695
- do 1 roku	33 267	30 928
- do 5 lat	23 467	37 767
niezrealizowane dochody finansowe, w tym:	6 273	6 111
- do 1 roku	4 123	4 303
- do 5 lat	2 150	1 808
wartość bieżąca minimalnych opłat z tytułu leasingu finansowego, w tym:	50 461	62 584
- do 1 roku	29 144	26 625
- do 5 lat	21 317	35 959
rezerwa na nieodzyskiwalne opłaty leasingowe (odpisy aktualizujące)	340	341

należności leasingowe w sprawozdaniu z sytuacji finansowej, w tym:	50 121	62 243
- długoterminowe	21 317	35 959
- krótkoterminowe	28 804	26 284

Należności leasingowe, dla których wartość bieżąca minimalnych opłat leasingowych na dzień 31.12.2014r. wynosiła 31 741 tys. zł (31.12.2013r. wynosiła 54 147 tys. zł) stanowią zabezpieczenie kredytu celowego.

Łączna kwota niegwarantowanych wartości końcowych wynosi 3 584 tys. zł (2 625 tys. zł na dzień 31.12.2013r.)

W okresie sprawozdawczym oraz okresie porównawczym nie wystąpiły warunkowe opłaty leasingowe ujęte jako dochód.

Ogólne postanowienia największej wartościowo umowy leasingowej, dla której wartość bieżąca minimalnych opłat leasingowych na dzień 31.12.2014r. wynosiła 31 741 tys. zł:

- umowa zawarta na okres 4 lat
- przekazanie prawa własności leasingobiorcy po zapłacie ostatniej raty
- zmienne oprocentowanie oparte na wskaźniku WIBOR 1M
- umowa zawarta w PLN
- koszty ubezpieczenia przedmiotu leasingu ponosi leasingobiorca
- odpisów amortyzacyjnych dokonuje leasingobiorca

Nota 12.5A

POZOSTAŁE DŁUGOTERMINOWE AKTYWA FINANSOWE

	31.12.2014	31.12.2013
Długoterminowe aktywa finansowe dostępne do sprzedaży	1 125	1 125
Udzielone pożyczki długoterminowe	110 051	23 859
Udziały w jednostkach zależnych	1 332 486	1 343 024
Udziały w jednostkach stowarzyszonych	13 706	13 712
Razem	1 457 368	1 381 720

Dodatkowe informacje dotyczące udzielonych pożyczek zawarto w Nocie nr 8, 12.9 oraz 15.

Do aktywów finansowych dostępnych do sprzedaży jednostka zalicza w szczególności udziały i akcje w jednostkach nie będących podmiotami zależnymi lub stowarzyszonymi, zakupione bez zamiaru szybkiej odsprzedaży. Na dzień 31.12.2014r. oraz 31.12.2013r. Spółka posiadała akcje spółki, dla której nie ma aktywnego rynku. Wartość akcji tej spółki wyceniono w cenie nabycia.

Na udziałach w jednostce zależnej Kopex Machinery S.A. zabezpieczone są zobowiązania z tytułu kredytu bankowego do kwoty 623 392 tys. zł.

Nota 12.5B 31.12.2014

UDZIAŁY I AKCJE W JEDNOSTKACH ZALEŻNYCH

nazwa (firma) jednostki	siedziba	% posiadanego kapitału zakładowego	udział w ogólnej liczbie głosów	wartość bilansowa udziałów/akcji
KOPEX - PRZEDSIĘBIORSTWO BUDOWY SZYBÓW S.A.	BYTOM	95,00%	95,00%	12 241
KOPEX CONSTRUCTION Sp. z o.o.	KATOWICE	100,00%	100,00%	4 632
KOPEX MACHINERY S.A.	ZABRZE	100,00%	100,00%	1 107 024
KOPEX MIN*	SERBIA	93,48%	93,48%	-
KOPEX MIN-LIV	SERBIA	89,74%	89,74%	2 542
HANSEN SICHERHEITSTECHNIK AG	NIEMCY	100,00%	100,00%	155 923
KOPEX EKO Sp. z o.o.	KATOWICE	100,00%	100,00%	15 012
PT. KOPEX MINING CONTRACTORS	INDONEZJA	60,00%	60,00%	261
KOPEX-EX-COAL Sp. z o.o.	KATOWICE	100,00%	100,00%	5 000
ŚLĄSKIE TOWARZYSTWO WIERTNICZE DALBIS Sp. z o.o.	BYTOM	100,00%	100,00%	29 851
Razem				1 332 486

*w 2014 roku akcje spółki Kopex Min objęto odpisem aktualizującym

Nota 12.5B 31.12.2013

UDZIAŁY I AKCJE W JEDNOSTKACH ZALEŻNYCH

nazwa (firma) jednostki	siedziba	% posiadanego kapitału zakładowego	udział w ogólnej liczbie głosów	wartość bilansowa udziałów/akcji
KOPEX GMBH	NIEMCY	100,00%	100,00%	111
KOPEX - PRZEDSIĘBIORSTWO BUDOWY SZYBÓW S.A.	BYTOM	94,99%	94,99%	12 237
KOPEX CONSTRUCTION Sp. z o. o.	KATOWICE	100,00%	100,00%	4 632
KOPEX MACHINERY S.A.	ZABRZE	100,00%	100,00%	1 107 024
KOPEX MIN	SERBIA	93,48%	93,48%	8 690
KOPEX MIN-LIV	SERBIA	89,74%	89,74%	2 542
HANSEN SICHERHEITSTECHNIK AG	NIEMCY	100,00%	100,00%	155 923
KOPEX EKO Sp. z o.o.	KATOWICE	100,00%	100,00%	15 012
PT. KOPEX MINING CONTRACTORS	INDONEZJA	60,00%	60,00%	261
KOPEX-FAMAGO Sp. z o.o.	ZGORZELEC	100,00%	100,00%	1 741
KOPEX-EX-COAL Sp. z o.o.	KATOWICE	100,00%	100,00%	5 000
ŚLĄSKIE TOWARZYSTWO WIERTNICZE DALBIS Sp. z o.o.	BYTOM	100,00%	100,00%	29 851
Razem				1 343 024

Nota 12.5C 31.12.2014

UDZIAŁY I AKCJE W JEDNOSTKACH STOWARZYSZONYCH

nazwa (firma) jednostki	siedziba	% posiadanego kapitału zakładowego	udział w ogólnej liczbie głosów na walnym zgromadzeniu	wartość bilansowa udziałów/akcji
WS BAILDONIT Sp. z o.o.	KATOWICE	29,41%	29,41%	3 005
SHANDONG TAGAO MINING EQUIPMENT MANUFACTURING CO. LTD	CHINY	50,00%	50,00%	7 568
TIEFENBACH POLSKA Sp. z o.o.	RADZIONKÓW	49,00%	49,00%	3 132
ANHUI LONG-PO	CHINY	20,00%	20,00%	1
Razem				13 706

Nota 12.5C 31.12.2013

UDZIAŁY I AKCJE W JEDNOSTKACH STOWARZYSZONYCH

nazwa (firma) jednostki	siedziba	% posiadanego kapitału zakładowego	udział w ogólnej liczbie głosów na walnym zgromadzeniu	wartość bilansowa udziałów/akcji
WS BAILDONIT Sp. z o.o.	KATOWICE	29,41%	29,41%	3 005
EKOPEX	UKRAINA	20,00%	20,00%	6
SHANDONG TAGAO MINING EQUIPMENT MANUFACTURING CO. LTD	CHINY	50,00%	50,00%	7 568
TIEFENBACH POLSKA Sp. z o.o.	RADZIONKÓW	49,00%	49,00%	3 132
ANHUI LONG-PO	CHINY	20,00%	20,00%	1
Razem				13 712

+

Nota 12.6A

ODROCZONY PODATEK DOCHODOWY	31.12.2014	31.12.2013
<u>Wobec władzy podatkowej w Polsce</u>		
Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego na początek okresu	12 331	9 410
Rezerwy z tytułu odroczonego podatku dochodowego na początek okresu	6 418	4 604
Nadwyżka aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego na początek okresu	5 913	4 806
Zmiany w ciągu okresu sprawozdawczego:		
Ujęte w rachunku zysków i strat	1 370	1 317
Ujęte w rachunku zysków i strat - działalność zaniechana	-	-81
Ujęte w pozostałych całkowitych dochodach	1 454	-129
Nadwyżka aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego na koniec okresu, z tego:	8 737	5 913
Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego na koniec okresu	14 070	12 331
Rezerwy z tytułu odroczonego podatku dochodowego na koniec okresu	5 333	6 418
<u>Wobec władzy podatkowej w Czechach, Francji i Turcji</u>		
Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego na początek okresu	166	136
Rezerwy z tytułu odroczonego podatku dochodowego na początek okresu	2 484	1 950
Nadwyżka rezerwy z tytułu odroczonego podatku dochodowego na początek okresu	2 318	1 814
Nadwyżka aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego na początek okresu (oddział we Francji)	-	-
Zmiany w ciągu okresu sprawozdawczego:		
Różnice kursowe z przeliczenia	27	7
Ujęte w rachunku zysków i strat	352	497
Nadwyżka rezerwy z tytułu odroczonego podatku dochodowego na koniec okresu, z tego:	2 697	2 318
Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego na koniec okresu	792	166
Rezerwy z tytułu odroczonego podatku dochodowego na koniec okresu	3 489	2 484
 Razem nadwyżki aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego na koniec okresu	 8 737	 5 913
Razem nadwyżki rezerwy z tytułu odroczonego podatku dochodowego na koniec okresu	2 697	2 318

Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego wobec polskiej władzy podatkowej na dzień 31.12.2014r. w kwocie 7.571 tys. zł przypada do realizacji w ciągu 12 miesięcy, w kwocie 6.499 tys. zł przypada do realizacji w okresie powyżej 12 miesięcy (na dzień 31.12.2013r. w kwocie 10.737 tys. zł przypada do realizacji w ciągu 12 miesięcy, w kwocie 1.519 tys. zł przypada do realizacji w okresie powyżej 12 miesięcy).

Rezerwa na odroczonego podatek dochodowy na 31.12.2014r. oraz 31.12.2013r. przypada do realizacji w ciągu 12 miesięcy.

Aktywo i rezerwa na odroczonego podatek dochodowy wobec władz podatkowych w Czechach, Turcji i Francji na 31.12.2014r. i 31.12.2013r. mają termin realizacji do 12 miesięcy.

Nota 12.6B 31.12.2014

AKTYWO I REZERWA Z TYTUŁU ODROZONEGO PODATKU DOCHODOWEGO

AKTYWO z tytułu odroczonego podatku dochodowego	Stan na dzień 01.01.2014	Uznanie/Obciążenie (-) zysku netto z tytułu zmiany stanu różnic przejściowych i straty podatkowej	Zwiększenie/Zmniejszenie (-) innych całkowitych dochodów z tytułu zmiany stanu różnic przejściowych	Stan na dzień 31.12.2014
Różnice amortyzacji	1 093	3 413	-	4 506
Rozliczenia międzyokresowe bierne i rezerwy	3 200	17	163	3 380
Niezapłacone zobowiązania	4 331	-1 920	-	2 411
Odpisy aktualizujące aktywa	362	1 631	-	1 993
Ujemne różnice przejściowe dotyczące oddziałów zagranicznych	405	628	-	1 033
Różnice kursowe	851	-126	-	725
Aktualizacja wyceny aktywów i zobowiązań	98	68	347	513
Straty podatkowe	2 184	-1 787	-	397
Pozostałe	212	-67	-	145
Razem	12 736	1 857	510	15 103
Różnice kursowe z przewalutowania aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego	-239	-2	-	-241
Razem aktywo z tytułu odroczonego podatku dochodowego	12 497	1 855	510	14 862

REZERWA z tytułu odroczonego podatku dochodowego	Stan na dzień 01.01.2014	Uznanie (-)/Obciążenie zysku netto z tytułu zmiany stanu różnic przejściowych i straty podatkowej	Zwiększenie (-)/Zmniejszenie innych całkowitych dochodów z tytułu zmiany stanu różnic przejściowych	Stan na dzień 31.12.2014
Dodatnie różnice przejściowe dotyczące oddziałów zagranicznych	2 683	980	-	3 663
Odsetki	2 000	945	-	2 945
Różnice kursowe	613	531	-	1 144
Nadwyżka ustalonych z wyceny przychodów nad sumą ujętych strat i należności uwarunkowanych	1 954	-1 221	-	733
Aktualizacja wyceny aktywów i zobowiązań	1 677	-333	-944	400
Pozostałe	174	-63	-	111
Razem	9 101	839	-944	8 996
Różnice kursowe z przewalutowania rezerwy z tytułu odroczonego podatku dochodowego	-199	25	-	-174
Razem rezerwa z tytułu odroczonego podatku dochodowego	8 902	864	-944	8 822

Nota 12.6B 31.12.2013

AKTYWO I REZERWA Z TYTUŁU ODROZONEGO PODATKU DOCHODOWEGO

Aktywo z tytułu odroczonego podatku dochodowego	Stan na dzień 01.01.2013	Uznanie/Obciążenie (-) zysku netto z tytułu zmiany stanu różnic przejęciowych i straty podatkowej	Zwiększenie/Zmniejszenie (-) innych całkowitych dochodów z tytułu zmiany stanu różnic przejęciowych	Działalność zaniechana	Stan na dzień 31.12.2013
Rozliczenia międzyokresowe bieżące i rezerwy	2 671	559	-30	-	3 200
Odsetki	66	-47	-	-	19
Odpisy aktualizujące aktywa	373	-11	-	-	362
Różnice amortyzacji	247	846	-	-	1 093
Różnice kursowe	883	-32	-	-	851
Aktualizacja wyceny aktywów i zobowiązań	170	-68	-4	-	98
Nadwyżka ujętych strat i należności uwarunkowanych wykonaniem umowy nad ustalonymi z	64	-64	-	-	-
Straty podatkowe	4 567	-2 302	-	-81	2 184
Ujemne różnice przejściowe dotyczące oddziałów zagranicznych	377	28	-	-	405
Niezapłacone zobowiązania	-	4 331	-	-	4 331
Pozostałe	369	-176	-	-	193
Razem	9 787	3 064	-34	-81	12 736
Różnice kursowe z przewalutowania aktywów z tytułu odroczonego podatku dochodowego	-241	2	-	-	-239
Razem aktywo z tytułu odroczonego podatku dochodowego	9 546	3 066	-34	-81	12 497

Rezerwa z tytułu odroczonego podatku dochodowego	Stan na dzień 01.01.2013	Uznanie (-)/Obciążenie zysku netto z tytułu zmiany stanu różnic przejęciowych i straty podatkowej	Zwiększenie (-)/Zmniejszenie innych całkowitych dochodów z tytułu zmiany stanu różnic przejściowych	Stan na dzień 31.12.2013
Odsetki	1 191	809	-	2 000
Różnice kursowe	852	-239	-	613
Aktualizacja wyceny aktywów i zobowiązań	2 222	-640	95	1 677
Nadwyżka ustalonych z wyceny przychodów nad sumą ujętych strat i należności	157	1 797	-	1 954
Dotatnie różnice przejściowe dotyczące oddziałów zagranicznych	2 158	525	-	2 683
Dotatnie różnice przejściowe dotyczące leasingu finansowego	182	-53	-	129
Pozostałe	-	45	-	45
Razem	6 762	2 244	95	9 101
Różnice kursowe z przewalutowania rezerwy z tytułu odroczonego podatku dochodowego	-208	9	-	-199
Razem rezerwa z tytułu odroczonego podatku dochodowego	6 554	2 253	95	8 902

Nota 12.7A

ZAPASY	31.12.2014	31.12.2013
materialy	111	87
półprodukty i produkty w toku	268	163
towary	2 812	1 509
Zapasy, razem	3 191	1 759
odpisy aktualizujące wartość zapasów	1 710	1 710
Zapasy brutto, razem	4 901	3 469

Zapasy nie są obciążone zastawem.

Nota 12.7B

ZMIANA STANU ODPISÓW AKTUALIZUJĄCYCH WARTOŚĆ ZAPASÓW	31.12.2014	31.12.2013
Stan na początek okresu	1 710	1 710
Stan na koniec okresu	1 710	1 710

Nota 12.8A

KRÓTKOTERMINOWE NALEŻNOŚCI Z TYTUŁU DOSTAW I USŁUG	31.12.2014	31.12.2013
o okresie spłaty do 12 miesięcy	79 687	55 941
o okresie powyżej 12 miesięcy	5 376	3 320
Krótkoterminowe należności z tytułu dostaw i usług netto, razem	85 063	59 261
odpisy aktualizujące	15 762	13 470
Krótkoterminowe należności z tytułu dostaw i usług brutto, razem	100 825	72 731

Nota 12.8B

NALEŻNOŚCI Z TYTUŁU DOSTAW I USŁUG PRZETERMINOWANE, NIEOBJĘTE ODPISEM Z TYTUŁU UTRATY WARTOŚCI - Z PODZIAŁEM NA NALEŻNOŚCI NIE SPŁACONE W OKRESIE:	31.12.2014	31.12.2013
do 1 miesiąca	650	3 046
powyżej 1 miesiąca do 3 miesięcy	5 783	8 310
powyżej 3 miesięcy do 6 miesięcy	496	172
powyżej 6 miesięcy do 1 roku	1 526	385
powyżej 1 roku	12 561	12 703
Należności z tytułu dostaw i usług, przeterminowane, razem	21 016	24 616

Należność przeterminowana powyżej jednego roku w kwocie 4 279 tys. zł została zapłacona przez klienta przed dniem zatwierdzenia niniejszego sprawozdania finansowego. Należności przeterminowane powyżej 1 roku w kwocie 6 385 tys. zł to należności od spółek zależnych. Pozostałe należności przeterminowane powyżej 1 roku nie utraciły na wartości ze względu na fakt, iż są objęte zabezpieczeniami.

Nota 12.8C

POZOSTAŁE NALEŻNOŚCI	31.12.2014	31.12.2013
Należności finansowe:		
z tytułu działalności inwestycyjnej	7	40
z tytułu działalności finansowej	5 043	3 995
kaucje	593	618
Razem należności finansowe, krótkoterminowe	5 643	4 653
Należności niefinansowe:		
zaliczki na dostawy	26 041	12 562
z tytułu podatków, dotacji, ceł, ubezpieczeń społecznych, zdrowotnych i innych świadczeń	16 973	8 283
należności od likwidatorów z likwidowanych spółek zależnych	6 959	6 959
rozliczenia międzyokresowe czynne	1 306	560
inne	212	35
Razem należności niefinansowe, krótkoterminowe	51 491	28 399
Razem pozostałe należności netto	57 134	33 052
odpisy aktualizujące	7 765	7 765
Razem pozostałe należności brutto	64 899	40 817

Nota 12.8D

ZMIANA STANU ODPISÓW AKTUALIZUJĄCYCH WARTOŚĆ KRÓTKOTERMINOWYCH NALEŻNOŚCI Z TYTUŁU DOSTAW I USŁUG ORAZ POZOSTAŁYCH NALEŻNOŚCI	31.12.2014	31.12.2013
Stan na początek okresu	21 235	21 290
zwiększenia	2 960	575
zmniejszenia	-668	-630
Stan odpisów aktualizujących wartość należności na koniec okresu	23 527	21 235

Nota 12.9

UDZIELONE POŻYCZKI	31.12.2014	31.12.2013
pożyczki	214 808	108 672
obligacje	-	16 542
Udzielone pożyczki razem, z tego:	214 808	125 214
długoterminowe	110 051	23 859
krótkoterminowe	104 757	101 355

Nota 12.10A

POZOSTAŁE AKTYWA I ZOBOWIĄZANIA FINANSOWE

	31.12.2014	31.12.2013
1) Aktywa finansowe - pochodne instrumenty finansowe	1 262	8 690
a) zabezpieczające przepływy pieniężne, dla których prowadzona jest rachunkowość zabezpieczeń, z tego:	862	5 929
- z terminem realizacji do 12 miesięcy	736	5 348
- z terminem realizacji powyżej 12 miesięcy	126	581
b) zabezpieczające przepływy pieniężne, dla których nie prowadzi się rachunkowości zabezpieczeń z terminem realizacji do 12 miesięcy	400	2 761
2) Aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy	39	90
3) Zobowiązania finansowe - pochodne instrumenty finansowe	2 143	425
a) zabezpieczające przepływy pieniężne, dla których prowadzona jest rachunkowość zabezpieczeń, z tego:	2 067	18
- z terminem realizacji do 12 miesięcy	1 871	18
- z terminem realizacji powyżej 12 miesięcy	196	-
b) zabezpieczające przepływy pieniężne, dla których nie prowadzi się rachunkowości zabezpieczeń z terminem realizacji do 12 miesięcy	76	12
c) transakcje IRS (termin realizacji do 12 miesięcy)	-	395

Dodatkowe informacje dotyczące instrumentów pochodnych zamieszczono w Nocie 8, punkt "Ryzyko walutowe".

W pozycji krótkoterminowych aktywów finansowych wycenianych w wartości godziwej przez wynik finansowy Spółka ujęła akcje spółek akcyjnych notowanych na Giełdzie Papierów Wartościowych w Warszawie.

Nota 12.10B

WYNIK NA INSTRUMENTACH POCHODNYCH ZABEZPIECZAJĄCYCH PRZEPLWY PIENIĘŻNE UJĘTY BEZPOŚREDNIO W KAPITALE WŁASNYM

	31.12.2014	31.12.2013
skumulowany wynik osiągnięty na instrumentach finansowych zabezpieczających przepływy pieniężne na początek okresu obrotowego	6 402	5 879
kwota ujęta w kapitale własnym w okresie sprawozdawczym z tytułu zawartych efektywnych transakcji zabezpieczających	-5 594	3 751
zrealizowane transakcje zabezpieczające utrzymywane w kapitałach własnych do momentu zajęcia planowanej (zabezpieczanej) transakcji	3 173	1 553
kwota przeniesiona z kapitałów własnych do rachunku zysków i strat w okresie sprawozdawczym, w tym:	4 374	4 781
- transakcje otwarte	652	640
- transakcje zamknięte	3 722	4 141
skumulowany w kapitale własnym wynik osiągnięty na instrumentach finansowych zabezpieczających przepływy pieniężne na koniec roku obrotowego	-393	6 402

Nota 12.10C

WYNIK NA AKTYWACH I ZOBOWIĄZANIACH FINANSOWYCH WYCENIONYCH W WARTOŚCI GODZIWEJ PRZEZ RACHUNEK ZYSKÓW I STRAT

	31.12.2014	31.12.2013
zrealizowane instrumenty pochodne	1 852	1 066
wycena niezrealizowanych instrumentów pochodnych	-2 029	321
wycena notowanych akcji	-53	-461
wynik ze sprzedaży notowanych akcji	-	1 319
Razem	-230	2 245

Nota 12.11

STRUKTURA ŚRODKÓW PIENIĘŻNYCH

	31.12.2014	31.12.2013
środki pieniężne w bankach	31 016	21 339
środki pieniężne w kasach	179	159
Środki pieniężne, razem	31 195	21 498

Nota 12.12

KAPITAŁ ZAKŁADOWY (STRUKTURA)

	31.12.2014	31.12.2013
- rodzaj akcji	na okaziciela	na okaziciela
- rodzaj uprzywilejowania	nieuprzywilejowane	nieuprzywilejowane
- emisja akcji serii "A" (data rejestracji)	03.01.1994	03.01.1994
- prawo do dywidendy (od daty)	03.01.1994	03.01.1994
- liczba akcji	1 989 270	1 989 270
- wartość nominalna jednej akcji	10 zł	10 zł
- data splitu	01.08.2006	01.08.2006
- liczba akcji	19 892 700	19 892 700
- wartość nominalna jednej akcji	1 zł	1 zł
- emisja akcji serii "B" (data rejestracji)	10.08.2007	10.08.2007
- prawo do dywidendy (od daty)	10.08.2007	10.08.2007
- liczba akcji	47 739 838	47 739 838
- wartość nominalna jednej akcji	1 zł	1 zł
- emisja akcji serii "C" (data rejestracji)	01.12.2009	01.12.2009
- prawo do dywidendy (od daty)	01.12.2009	01.12.2009
- liczba akcji	6 700 000	6 700 000
- wartość nominalna jednej akcji	1 zł	1 zł
Liczba akcji razem	74 332 538	74 332 538
Wartość nominalna jednej akcji	1 zł	1 zł
Kapitał zakładowy, razem	74 333	74 333

Zarząd KOPEX S.A. działając na podstawie upoważnienia udzielonego Uchwałą nr 1 NWZA KOPEX S.A. z dnia 11 grudnia 2008 roku w sprawie wyrażenia zgody i określenia warunków nabycia akcji własnych przez Spółkę oraz Uchwałą nr 2 NWZA KOPEX S.A. z dnia 11 grudnia 2008 roku w sprawie udzielenia Zarządowi Spółki upoważnienia do nabywania akcji własnych w trybie art. 362 & 1 pkt. 8) ksh przystąpił do realizacji Programu nabycia (odkupu) akcji własnych KOPEX S.A. Od dnia rozpoczęcia Programu tj. do 15 grudnia 2008 roku do dnia 05 lutego 2009 roku nabytych zostało łącznie 276.500 akcji własnych KOPEX S.A. po średniej cenie zakupu 10,75 zł za 1 akcję. Akcje własne w kwocie 2.979 tys. zł nabyte przez Emitenta stanowią 4,008% kapitału zakładowego KOPEX S.A. Akcje te nie posiadają prawa głosu i w związku z tym w Sprawozdaniu Finansowym wykazuje się zysk na 1 akcję uprawnioną do głosu.

Spółki zależne i stowarzyszone nie są w posiadaniu akcji KOPEX S.A.

Nota 12.13

EMISJA AKCJI POWYŻEJ WARTOŚCI NOMINALNEJ	31.12.2014	31.12.2013
emisja akcji serii B	907 178	907 178
emisja akcji serii C	147 764	147 764
Razem	1 054 942	1 054 942

Nota 12.14

KAPITAŁ Z AKTUALIZACJI WYCENY	31.12.2014	31.12.2013
zabezpieczenie przepływów pieniężnych	-393	6 402
odroczony podatek z tyt. zabezpieczeń przepływów pieniężnych	75	-1 216
Kapitał z aktualizacji wyceny, razem	-318	5 186

Nota 12.15

ZYSKI ZATRZYMANE	31.12.2014	31.12.2013
kapitał zapasowy tworzony z podziału zysku	296 764	232 631
kapitały rezerwowe	17 021	17 021
zysk okresu bieżącego	98 383	65 133
inne	67	440
Zyski zatrzymane, razem	412 235	315 225

Zarząd będzie rekomendował przeznaczenie całości zysku netto na kapitał zapasowy.

Nota 12.16A

KREDYTY I POŻYCZKI	31.12.2014	31.12.2013
kredyty w rachunku bieżącym	28 818	58 318
kredyty celowe	33 609	56 014
kredyt obrotowy	20 000	20 000
pożyczki	2	97
Razem kredyty i pożyczki, z tego:	82 429	134 429
długoterminowe	11 203	33 608
krótkoterminowe	71 226	100 821

Nota 12.16B 31.12.2014

KREDYTY I POŻYCZKI

Nazwa (firma) pożyczkodawcy/kredytodawcy, ze wskazaniem formy prawnej	Siedziba	Kwota kredytu / pożyczki wg umowy		Kwota kredytu / pożyczki pozostała do spłaty		Warunki oprocentowania	Termin spłaty	Zabezpieczenia
		tys. zł	waluta kredytu/pożyczki	Część				
				dlugoterminowa	krótkoterminowa			
		tys. zł	tys. zł	tys. zł	tys. zł			
PKO BP S.A.	Warszawa	179 000	PLN	-	582	WIBOR 1M + MARŻA	31.07.2015	hipoteka łączna na nieruchomościach spółki zależnej, cesja z polisy, zastaw rejestrowy na akcjach, zastaw rejestrowy na zapasach spółki zależnej, cesje z kontraktów, pełnomocnictwo do rachunków bankowych
		20 000		-	20 000			
PKO BP S.A.	Katowice	110 235	PLN	11 203	22 406	WIBOR 1M + MARŻA	09.06.2016	cesje należności z kontraktów, poręczenie, weksel własny
ING BSK S.A.	Katowice	42 000	PLN	-	27 513	WIBOR 1M + MARŻA	20.08.2015	hipoteki na nieruchomościach, zastaw rejestrowy na maszynach spółki zależnej
RAIFFEISEN BANK POLSKA S.A.	Katowice	6 000	EUR	-	723	WIBOR 1M + MARŻA	26.02.2016	pełnomocnictwo do rachunku, cesja z kontraktu
ELGÓR-HANSEN S.A.	Chorzów	-		-	2		25.01.2015	odsetki od spłaconej pożyczki
RAZEM		357 235		11 203	71 226			

Nota 12.16B. 31.12.2013

KREDYTY I POŻYCZKI

Nazwa (firma) pożyczkodawcy/kredytodawcy, ze wskazaniem formy prawnej	Siedziba	Kwota kredytu / pożyczki wg umowy		Kwota kredytu / pożyczki pozostała do spłaty		Warunki oprocentowania	Termin spłaty	Zabezpieczenia
		tys. zł	waluta kredytu/pożyczki	Część				
				dlugoterminowa	krótkoterminowa			
		tys. zł	tys. zł	tys. zł	tys. zł			
PKO BP S.A.	Katowice	110 235	PLN	33 608	22 406	WIBOR 1M + MARŻA	09.06.2016	cesje należności z kontraktów, poręczenie, weksel własny
PKO BP S.A.	Katowice	20 000	PLN	-	20 000	WIBOR 1M + MARŻA	01.07.2014	hipoteka kaucyjna na nieruchomości+cesja z polisy, cesja należności z kontraktu, pełnomocnictwo do rachunków bankowych, poręczenie, zastaw na akcjach
		179 000	PLN	-	12 265			
ING BSK S.A.	Katowice	36 000	PLN	-	21 033	WIBOR 1M + MARŻA	19.07.2014	hipoteki na nieruchomościach, zastaw rejestrowy na maszynach i zapasach hutniczych, pełnomocnictwo do rachunków bankowych, cesja z kontraktów
RAIFFEISEN BANK POLSKA S.A.	Katowice	29 030	PLN	-	25 020	WIBOR 1M + MARŻA	29.08.2014	weksel
KOPEX-PBSz S.A.	Bytom	-		-	63	-	14.01.2014	odsetki od spłaconej pożyczki
EL-GÓR S.A.	Chorzów	-		-	34	-	21.01.2014	odsetki od spłaconej pożyczki
RAZEM		374 265		33 608	100 821			

Nota 12.17

POZOSTAŁE ZOBOWIĄZANIA	31.12.2014	31.12.2013
zaliczki otrzymane na dostawy	48 673	57 708
nadwyżka ujętych strat i należności uwarunkowanych wykonaniem umowy nad ustalonymi z wyceny narastająco przychodami	-	2 371
z tytułu działalności inwestycyjnej	918	209
z tytułu podatków, ceł, ubezpieczeń i innych świadczeń	2 487	1 381
z tytułu wynagrodzeń	787	685
zobowiązania oddziałów zagranicznych	1 128	1 045
inne	499	72
Pozostałe zobowiązania, z tego:	54 492	63 471
długoterminowe	154	-
krótkoterminowe	54 338	63 471

Nota 12.18

ZOBOWIĄZANIA LEASINGOWE	31.12.2014	31.12.2013
minimalne opłaty leasingowe, w tym:	24 169	-
- do 1 roku	4 850	-
- do 5 lat	19 319	-
przyszłe obciążenia finansowe, w tym:	2 225	-
- do 1 roku	780	-
- do 5 lat	1 445	-
wartość bieżąca minimalnych opłat z tytułu leasingu finansowego, w tym:	21 944	-
- do 1 roku	4 070	-
- do 5 lat	17 874	-
zobowiązania leasingowe w sprawozdaniu z sytuacji finansowej, w tym:	21 944	-
- długoterminowe	17 874	-
- krótkoterminowe	4 070	-

Ogólne postanowienia umowy leasingowej:

- umowa zawarta na okres 5 lat,
- prawo wykupu przedmiotu leasingu po upływie okresu leasingu za kwotę ustaloną w wysokości 1% wartości przedmiotu leasingu,
- zmienne oprocentowanie oparte na wskaźniku WIBOR 1M,
- umowa zawarta w PLN,
- koszty ubezpieczenia przedmiotu leasingu ponosi leasingobiorca,
- odpisów amortyzacyjnych dokonuje leasingobiorca.

Nota 12.19A

	31.12.2014	31.12.2013
REZERWA Z TYTUŁU ŚWIADCZEŃ PRACOWNICZYCH		
z tytułu odpraw emerytalnych, rentowych i pośmiertnych	1 501	556
z tytułu niewykorzystanych urlopów	775	783
z tytułu niewypłaconych premii	330	346
Razem rezerwa z tytułu świadczeń pracowniczych, z tego:	2 606	1 685
długoterminowa	1 393	481
krótkoterminowa	1 213	1 204

Nota 12.19B

	31.12.2014	31.12.2013
UZGODNIENIE SALDA ZOBOWIĄZAŃ O ZDEFINIOWANYM ŚWIADCZENIU		
Zobowiązanie z tytułu określonych świadczeń na początek okresu	556	592
Koszt bieżącego zatrudnienia	104	108
Koszt odsetkowy	27	21
(Zyski) i straty aktuarialne ujmowane w pozostałych całkowitych dochodach	858	-157
Świadczenia wypłacone	-44	-8
Zobowiązanie o zdefiniowanym świadczeniu na koniec okresu obrotowego	1 501	556

Nota 12.19C

	2 014	2 013
WYCENA ZOBOWIĄZAŃ O ZDEFINIOWANYM ŚWIADCZENIU ODNIESIONA W RACHUNEK ZYSKÓW I STRAT		
Koszt bieżącego zatrudnienia	-104	-108
Koszt odsetkowy	-27	-21
Wpływ na rachunek wyników	-131	-129

Nota 12.19D

	31.12.2014	31.12.2013
WYCENA ZOBOWIĄZAŃ O ZDEFINIOWANYM ŚWIADCZENIU ODNIESIONA W POZOSTAŁE CAŁKOWITE DOCHODY		
Bilans otwarcia pozostałych całkowitych dochodów	161	4
Zyski i (straty) aktuarialne ujmowane w pozostałych całkowitych dochodach w bieżącym okresie	-858	157
Bilans zamknięcia pozostałych całkowitych dochodów	-697	161

Nota 12.19E

	2014
PODZIAŁ ZYSKÓW I STRAT AKTUARIALNYCH	
Zmiana założeń finansowych	12
Zmiana założeń demograficznych	-6
Pozostałe zmiany (experience adjustment))	852
Straty aktuarialne razem	858

Koszty z tytułu świadczeń pracowniczych zostały ujęte w ramach działalności operacyjnej.

Nota 12.19F

ZAŁOŻENIA WYCENY AKTUARIALNEJ	31.12.2014	31.12.2013
Stopa dyskonta	2,6%	4,5%
Przewidywana stopa wzrostu wynagrodzeń	0,25%	4,5%

Nota 12.19G

ANALIZA WRAŻLIWOŚCI ZMIANY WYCENY ZOBOWIĄZAŃ O ZDEFINIOWANYM ŚWIADCZENIU	31.12.2014	
Dla zmienionej stopy dyskonta finansowego o:	-1,0%	+0,1%
Zobowiązania o zdefiniowanym świadczeniu	1 610	1 405
Dla zmienionego planowanego wzrostu podstaw o:	-1,0%	+0,1%
Zobowiązania o zdefiniowanym świadczeniu	1 489	1 553

Nota 12.20

ROZLICZENIA MIĘDZYOKRESOWE	31.12.2014	31.12.2013
biernie rozliczenia międzyokresowe kosztów	22 912	15 402
dotacje	3 951	5 110
Rozliczenia międzyokresowe razem, z tego:	26 863	20 512
długoterminowe	2 694	3 850
krótkoterminowe	24 169	16 662

NOTA 12.21

KRÓTKOTERMINOWE ZOBOWIĄZANIA Z TYTUŁU DOSTAW I USŁUG	31.12.2014	31.12.2013
- o okresie spłaty do 12 miesięcy	110 262	62 844
- o okresie powyżej 12 miesięcy	676	1 358
Zobowiązania krótkoterminowe z tytułu dostaw i usług, razem	110 938	64 202

Nota 12.22

POZOSTAŁE REZERWY NA ZOBOWIĄZANIA

	Stan na 01.01.2014	Utworzenie rezerwy w ciężar rachunku zysków i strat	Zmiana wartości rezerwy po aktualizacji szacunków odniesiona w rachunek zysków i strat	Wykorzystanie rezerw	Stan na 31.12.2014
Rezerwy na roszczenia i sprawy sądowe	848	472	-	432	888
Rezerwa na przewidywane zobowiązania finansowe	20	183	5	-	208
Razem	868	655	5	432	1 096

Utworzona w 2014 roku rezerwa w wysokości 472 tys. zł dotyczy zasądzonej kwoty przez Sąd Okręgowy w Katowicach na rzecz Wspólnoty Mieszkaniowej w Siemianowicach Śląskich. W lutym 2015r. KOPEX S.A. złożyła apelację. Wyrok nie jest prawomocny.

Nota 12.23A

PRZYCHODY NETTO ZE SPRZEDAŻY	za okres	
	od 01.01.2014 do 31.12.2014	od 01.01.2013 do 31.12.2013
kraj, w tym:	19 395	21 189
- sprzedaż produktów i usług	18 092	19 910
- sprzedaż towarów	1 303	1 279
zagranica, w tym:	345 632	305 115
- sprzedaż produktów i usług	243 255	212 779
- sprzedaż towarów	102 377	92 336
Przychody netto ze sprzedaży, razem	365 027	326 304

Nota 12.23B

UMOWY O USŁUGI BUDOWLANE	za okres	
	od 01.01.2014 do 31.12.2014	od 01.01.2013 do 31.12.2013
Kwoty przychodów z tytułu umów ujętych jako przychody za dany okres (kontrakty zakończone i w trakcie realizacji)	219 506	194 883
Łączna kwota poniesionych kosztów i ujętych zysków (pomniejszony o ujęte straty) na dzień bilansowy	83 242	68 134
Kwota otrzymanych zaliczek	46 501	56 898
Kwota sum zatrzymanych	3 671	3 440
Kwota brutto należna od zamawiającego z tytułu prac wykonanych z umowy, jako aktywa	3 858	10 285
Kwota brutto należna zamawiającemu z tytułu prac wykonanych z umowy, jako zobowiązania	-	2 371

Do określenia przychodów z umowy ujętych za dany okres przyjęto metodę według której przychody z tytułu umowy są zestawiane z kosztami umowy poniesionymi do określonego momentu zaawansowania realizacji umowy.

Do określenia stanu zaawansowania realizowanych umów przyjęto metodę proporcji kosztów z tytułu poniesionych prac wykonanych do danego momentu w stosunku do szacunkowych łącznych kosztów umowy.

Nota 12.24

KOSZTY WEDŁUG RODZAJU	za okres	
	od 01.01.2014 do 31.12.2014	od 01.01.2013 do 31.12.2013
amortyzacja	4 542	5 054
zużycie materiałów i energii	162 706	145 410
usługi obce	55 913	60 083
podatki i opłaty	1 154	1 559
wynagrodzenia	30 101	25 355
ubezpieczenia społeczne i inne świadczenia	5 777	5 111
pozostałe koszty rodzajowe	5 489	8 972
Koszty według rodzaju, razem	265 682	251 544
Zmiana stanu zapasów produktów i rozliczeń międzyokresowych	6 491	159
Koszty sprzedaży (wielkość ujemna)	9 363	8 337
Koszty ogólnego zarządu (wielkość ujemna)	26 363	27 333
Koszt wytworzenia sprzedanych produktów, towarów i materiałów	236 447	216 033
Wartość sprzedanych towarów i materiałów	92 746	83 090
Koszt sprzedanych produktów, towarów i materiałów	329 193	299 123

Nota 12.25

POZOSTAŁE PRZYCHODY

	za okres	
	od 01.01.2014 do 31.12.2014	od 01.01.2013 do 31.12.2013
Dywidendy	107 989	72 646
Dotacje	1 982	689
Odszkodowania, kary, koszty sądowe	859	317
Umorzone zobowiązania	95	397
Pozostałe	233	115
Pozostałe przychody, razem	111 158	74 164

Nota 12.26

POZOSTAŁE KOSZTY

	za okres	
	od 01.01.2014 do 31.12.2014	od 01.01.2013 do 31.12.2013
Utworzone odpisy z tytułu aktualizacji aktywów	10 854	1 322
Należności odpisane	516	27
Kary, koszty sądowe, odszkodowania	343	582
Utworzone rezerwy	186	-
Pozostałe	505	215
Pozostałe koszty, razem	12 404	2 146

Nota 12.27

POZOSTAŁE ZYSKI (STRATY)

	za okres	
	od 01.01.2014 do 31.12.2014	od 01.01.2013 do 31.12.2013
Wynik na transakcjach walutowych (dla których nie prowadzi się rachunkowości zabezpieczeń)	1 852	1 066
Wycena transakcji walutowych (dla których nie prowadzi się rachunkowości zabezpieczeń)	-2 029	-74
Różnice kursowe (za wyjątkiem dotyczących kredytów i pożyczek)	1 010	-828
Wynik ze sprzedaży środków trwałych	-13	221
Wynik ze sprzedaży aktywów finansowych (akcji, obligacji)	-7 590	1 121
Aktualizacja wartości inwestycji (wycena pożyczek, rozrachunków długoterminowych, akcji)	-856	-391
Pozostałe zyski (straty), razem	-7 626	1 115

Nota 12.28

PRZYCHODY FINANSOWE

	za okres	
	od 01.01.2014 do 31.12.2014	od 01.01.2013 do 31.12.2013
Odsetki z tytułu udzielonych pożyczek	6 765	4 646
Prowizje od poręczeń, gwarancji	4 391	3 862
Odsetki z tytułu leasingu	2 806	3 901
Pozostałe odsetki	1 605	3 422
Różnice kursowe dot. Kredytów i pożyczek	1 440	2 090
Pozostałe przychody finansowe	9	8
Przychody finansowe, razem	17 016	17 929

Nota 12.29

KOSZTY FINANSOWE

	za okres	
	od 01.01.2014 do 31.12.2014	od 01.01.2013 do 31.12.2013
Odsetki od kredytów i pożyczek	6 414	11 948
Prowizje od poręczeń, gwarancji, kredytów	1 901	5 033
Odpisy aktualizujące należności finansowe	806	-
Pozostałe odsetki	233	511
Odsetki z tytułu leasingu	72	-
Utworzenie rezerwy na koszty finansowe	43	-
Pozostałe koszty finansowe	6	8
Koszty finansowe, razem	9 475	17 500

Nota 12.30

UZGODNIENIE TEORETYCZNEGO PODATKU WYNIKAJĄCEGO Z ZYSKU PRZED OPODATKOWANIEM I USTAWOWEJ STAWKI PODATKOWEJ DO OBCIĄŻENIA Z TYTUŁU PODATKU DOCHODOWEGO WYKAZANEGO W RACHUNKU ZYSKÓW I STRAT

	za okres	
	od 01.01.2014 do 31.12.2014	od 01.01.2013 do 31.12.2013
Zysk przed opodatkowaniem	98 777	65 073
Podatek wyliczony według stawki 19%	18 768	12 364
Efekt zastosowania stawek podatkowych stosowanych w innych krajach	1 012	1 178
Dochody niepodlegające opodatkowaniu	-21 351	-14 046
Koszty niestanowiące kosztów uzyskania przychodów	1 612	789
Wykorzystanie uprzednio nie rozpoznanych strat podatkowych	475	-
Obciążenie wyniku finansowego z tytułu podatku dochodowego, z tego:	516	285
Podatek bieżący	1 534	1 105
Podatek odroczony	-1 018	-820

Władze podatkowe mogą przeprowadzić kontrolę ksiąg rachunkowych i rozliczeń podatkowych w ciągu 5 lat od zakończenia roku, w którym złożono deklaracje podatkowe i obciążyć Spółkę dodatkowym wymiarem podatku wraz z karami i odsetkami.

Nota 12.31

PRZYCHODY, KOSZTY, WYNIKI I PRZEPIŁY WY Z DZIAŁALNOŚCI ZANIECHANEJ

	za okres	
	od 01.01.2014 do 31.12.2014	od 01.01.2013 do 31.12.2013
Przychody i koszty z działalności zaniechanej:		
Przychody netto ze sprzedaży towarów i materiałów	1 359	126 275
Wartość sprzedanych towarów i materiałów	886	123 571
Zysk brutto na sprzedaży	473	2 704
Pozostałe przychody	-	80
Koszty sprzedaży	322	1 838
Koszty ogólnego zarządu	-	624
Pozostałe koszty	-	28
Pozostałe zyski (straty)	-	-256
Zysk z działalności operacyjnej	151	38
Przychody finansowe - odsetki	-	388
Koszty finansowe - odsetki	-	-
Zysk brutto	151	426
Podatek dochodowy - część odroczona	29	81
Zysk netto z działalności zaniechanej	122	345

Przepływy z działalności zaniechanej:

Przepływy z działalności operacyjnej	1 455	33 925
Przepływy z działalności inwestycyjnej	-	-
Przepływy z działalności finansowej	-	-
Przepływy z działalności zaniechanej, razem	1 455	33 925

Decyzją Zarządu KOPEX S.A. z dniem 1 października 2013r. zaniechała działalności związanej z obrotem energią elektryczną.

13. Zobowiązania warunkowe, majątkowe i sprawy sporne

	Stan na 31.12.2014	Zwiększenia (+)	Stan na 31.12.2013
Zobowiązania warunkowe razem, w tym:	155 620	-507 829	663 449
1. Na rzecz jednostek powiązanych	-	-	-
2. Na rzecz pozostałych jednostek*	155 620	-507 829	663 449
- udzielonych gwarancji i poręczeń	149 235	-507 829	657 064
- wystawionych weksli	6 385	-	6 385

*zobowiązania warunkowe KOPEX S.A. na rzecz jednostek pozostałych powiązane są w kwocie 104 033 tys. zł. z otrzymanymi wekslami. Poręczenia w wysokości 101 932 tys. zł dotyczą zabezpieczeń kredytów, zobowiązań, gwarancji, leasingów, pożyczek. Na dzień 31.12.2014 r. wartość tych umów pozostająca do rozliczenia wynosi 36 283 tys. zł.

Zobowiązania majątkowe

Na nieruchomości Spółki w postaci hipoteki w kwocie 391 500 tys. zł oraz zastawem rejestrowym na długoterminowych aktywach finansowych – akcjach spółki zależnej do kwoty 332 671 tys. zł zabezpieczone są zobowiązania z tytułu kredytu bankowego.

Roszczenia i sprawy sporne

W dniu 8 i 11 stycznia 2010 roku zostały doręczone do Kopex S.A. przez Sąd Okręgowy w Katowicach niżej wymienione odpisy pozwów:

- pozew wniesiony przez Zakład Maszyn Górniczych „Glinik” Sp. z o.o. jako następca prawny Fazos S.A. w sprawie o zapłatę przeciwko spółkom Kopex S.A. i Tagor S.A. (jednostka pośrednio zależna). Wartość przedmiotu sporu w pozwie określona została na kwotę 51 876 tys. zł. 2 kwietnia 2015r. Emitent otrzymał pismo procesowe, w którym powód ograniczył żądanie pozwu do kwoty 33 705 tys. zł (bez zrzeczenia się roszczenia). Według stanowiska Kancelarii Prawnej reprezentującej Kopex S.A. i Tagor S.A. prawdopodobieństwo uwzględnienia przez sąd roszczenia powoda jest niższe niż prawdopodobieństwo jego oddalenia, ze względu na brak umownych podstaw do ich formułowania oraz brak adekwatnego związku przyczynowo-skutkowego. W związku z tym KOPEX S.A. w oparciu o przepisy MSR 37 uznał, iż nie istnieje obecny obowiązek wynikający z przeszłych zdarzeń i nie utworzył rezerwy.

- pozew wniesiony przez Zakład Maszyn Górniczych „Glinik” Sp. z o.o. jako następca prawny Fazos S.A. w sprawie o zapłatę przeciwko spółkom Kopex S.A. i Tagor S.A. (jednostka pośrednio zależna). Wartość przedmiotu sporu w pozwie określona została na kwotę 22 207 tys. zł. Dnia 29 marca 2013r. Sąd Okręgowy w Katowicach ogłosił w niniejszej sprawie wyrok, mocą którego oddalił w całości powództwo. Powodowa spółka wniosła apelację względem niego do Sądu Apelacyjnego w Katowicach. 18 lutego 2014r. odbyła się rozprawa apelacyjna. W dniu 3 marca 2014r. Sąd Apelacyjny w Katowicach ogłosił wyrok, w którym oddalił apelację spółki Fazos S.A. Spółka Fazos S.A. wniosła skargę kasacyjną do Sądu Najwyższego. W dniu 13 stycznia 2015r. Sąd Najwyższy wydał postanowienie, na mocy którego odmówił przyjęcia do rozpoznania skargi kasacyjnej spółki Fazos. W mocy pozostaje wyrok Sądu Apelacyjnego oddalający w całości powództwo spółki Fazos.

14. Sprawozdawczość według segmentów branżowych i geograficznych

Mając na uwadze regulacje MSSF 8 obowiązujące od 01.01.2009 działalność Emitenta podzielono na segmenty operacyjne odzwierciedlające główne kierunki działalności a jako główny segment wyodrębniono górnictwo. W ramach segmentu górnictwo dokonano połączenia segmentów branżowych skierowanych do podobnego rodzaju grup klientów na oferowane produkty i usługi. Podstawowym kryterium prezentacji segmentów operacyjnych jest podział wynikający ze struktury zarządzania i raportowania wewnętrznego Emitenta w tym:

- górnictwo,
- sprzedaż węgla,
- pozostała działalność.

Z uwagi na zaniechanie działalności związanej ze sprzedażą energii elektrycznej z dniem 1 października 2013 roku, Emitent wyłączył z segmentów operacyjnych prezentację: przychodów ze sprzedaży, wyniku brutto na sprzedaży oraz wyniku operacyjnego objętego powyższą działalnością.

Emitent prowadzi działalność skierowaną do górnictwa, polegającą na sprzedaży maszyn i urządzeń dla górnictwa podziemnego, usług górniczych, sprzedaży surowców, a także usług konsultingowych oraz pośrednictwa w tym zakresie w handlu krajowym i zagranicznym.

Natomiast pozostała działalność to przede wszystkim: usługi finansowe, usługi księgowo, usługi dzierżawy, usługi agencyjne, usługi leasingowe, usługi serwisowe oraz usługi remontowe.

Działalność powyższa w zasadniczej mierze nie ma charakteru działalności masowej, lecz jest działalnością specyficzną, uzależnioną od indywidualnych potrzeb odbiorców.

Przy wyborze segmentów operacyjnych kierowano się przede wszystkim wiarygodnością i porównywalnością informacji na przestrzeni czasu dla różnych grup towarów i usług Emitenta jak również wzięto pod uwagę jego strukturę organizacyjną.

Należy zwrócić uwagę na fakt, iż nie wszystkie wyodrębnione segmenty spełniają ilościowy próg 10% lub więcej łącznych zewnętrznych i wewnętrznych przychodów. Jednostka decydując się na ich prezentację miała na względzie ich istotność.

Organ odpowiedzialny za podejmowanie decyzji w jednostce, ocenia wyniki działalności poszczególnych segmentów operacyjnych opierając się o wynik ze sprzedaży brutto oraz wynik z działalności operacyjnej, co znajduje swoje odzwierciedlenie w ich prezentacji. Wyłączenia uwzględnione są w przychodach oraz wyniku segmentów, co obiektywizuje wynik segmentu. Organem odpowiedzialnym jest Zarząd Spółki.

Emitent działa w wielu obszarach geograficznych, dlatego kierownictwo jednostki uznało za konieczne uzupełnienie zaprezentowanych przychodów ze sprzedaży w poszczególnych krajach, z uwagi na fakt złożoności aktywności terytorialnej Emitenta. Poniższe tablice przedstawiają informacje o segmentach operacyjnych w podziale branżowym oraz w ujęciu geograficznym.

INFORMACJE O SEGMENTACH OPERACYJNYCH KOPEX S.A. W PODZIALE BRANŻOWYM

	Górnictwo		Sprzedaż węgla		Pozostała działalność		Wartość ogółem	
	2014	2013	2014	2013	2014	2013	2014	2013
DZIAŁALNOŚĆ KONTYNUOWANA								
Przychody segmentu	293 784	287 496	55 228	21 211	16 015	17 597	365 027	326 304
Wynik segmentu - wynik brutto ze sprzedaży	28 444	22 136	3 201	873	4 189	4 172	35 834	27 181
Wynik operacyjny segmentu	-912	6 794	370	120	91 778	57 730	91 236	64 644
Wynik z działalności finansowej							7 541	429
Zysk brutto							98 777	65 073
Podatek dochodowy							516	285
Zysk netto z działalności kontynuowanej							98 261	64 788
Zysk netto z działalności zaniechanej							122	345
Zysk netto razem							98 383	65 133

INFORMACJE O PRZYCHODACH KOPEX S.A. W UJĘCIU GEOGRAFICZNYM

	Górnictwo		Sprzedaż węgla		Pozostała działalność		Wartość ogółem	
	2014	2013	2014	2013	2014	2013	2014	2013
ARGENTYNA	139 538	93 957	-	-	-	-	139 538	93 957
AUSTRIA	-	-	18 292	1 307	-	-	18 292	1 307
BOŚNIA	44 516	43 366	-	-	52	-	44 568	43 366
CHINY	33 386	33 943	-	-	-	-	33 386	33 943
FRANCJA	18 699	12 385	-	-	-	-	18 699	12 385
HISZPANIA	-	-	14 057	9 312	-	-	14 057	9 312
NIEMCY	-	-	-	2 777	20	41	20	2 818
POLSKA	2 218	3 633	1 234	-	15 943	17 556	19 395	21 189
ROSJA	7 184	81 277	-	-	-	-	7 184	81 277
SERBIA	36 480	2 863	-	-	-	-	36 480	2 863
SŁOWACJA	-	-	4 343	1 342	-	-	4 343	1 342
SZWECJA	-	-	17 302	5 616	-	-	17 302	5 616
TURCJA	9 376	13 637	-	-	-	-	9 376	13 637
UKRAINA	1 524	1 796	-	-	-	-	1 524	1 796
POZOSTAŁE	863	639	-	857	-	-	863	1 496
RAZEM	293 784	287 496	55 228	21 211	16 015	17 597	365 027	326 304

Informacja na temat głównych zewnętrznych klientów, od których przychody przekraczają 10% lub więcej łącznych przychodów Emitenta, tj. 36 503 tys. zł lub więcej.

W okresie 2014 roku kryterium ilościowe, określające klienta głównego zostało osiągnięte z dwoma kontrahentami. Przychody z pierwszym kontrahentem w wysokości 137 825 tys. zł, zrealizowane zostały w segmencie: górnictwo; brak jest z powyższym odbiorcą powiązania kapitałowego z Kopex S.A.

Przychody z drugim kontrahentem w wysokości 43 457 tys. zł, zrealizowane zostały w segmencie: górnictwo; brak jest z powyższym odbiorcą powiązania kapitałowego z Kopex S.A.

Największymi dostawcami Emitenta w roku 2014 w segmencie: górnictwo oraz sprzedaży węgla są spółki działające na rynku krajowym.

Udział czterech z dostawców przekroczył 10% udział w przychodach ze sprzedaży Kopex S.A. w 2014 roku. W pierwszym przypadku była to Spółka działająca w segmencie sprzedaży: górnictwo, której udział w sprzedaży wyniósł 24,9%; powyższy dostawca jest spółką bezpośrednio zależną od Kopex S.A.

W drugim przypadku była to Spółka działająca w segmencie: górnictwo, której udział w sprzedaży wyniósł 13,2%; powyższy dostawca jest spółką pośrednio zależną od Kopex S.A.

W trzecim przypadku była to Spółka działająca także w segmencie: górnictwo, której udział w sprzedaży wyniósł 10,1%; powyższy dostawca jest spółką bezpośrednio zależną od Kopex S.A.

W czwartym przypadku była to Spółka działająca w segmencie: sprzedaży węgla, której udział w sprzedaży wyniósł 10,0%; brak jest z powyższym dostawcą powiązania kapitałowego z Kopex S.A.

Aktywa trwałe (inne niż instrumenty finansowe, aktywa z tytułu podatku odroczonego, aktywa z tytułu świadczeń pracowniczych po okresie zatrudnienia oraz prawa wynikające z umów ubezpieczeniowych) Emitenta w 100,0% zlokalizowane są w Polsce.

15. Transakcje z jednostkami powiązanymi

	Przychody ze sprzedaży produktów, towarów i materiałów	Pozostałe przychody (w tym dywidendy)	Przychody finansowe
Od 01.01.2014 do 31.12.2014			
Od jednostek zależnych	15 998	107 989	6 556
Od jednostek stowarzyszonych	1 952	4	7
Od pozostałych jednostek powiązanych	424	19	1 895
Od 01.01.2013 do 31.12.2013			
Od jednostek zależnych	13 560	72 672	6 726
Od jednostek stowarzyszonych	2 835	-	-
Od pozostałych jednostek powiązanych	55	111	3 427

	Zakupy dóbr i usług	Zakup środków trwałych i wartości niematerialnych	Koszty finansowe
Od 01.01.2014 do 31.12.2014			
Od jednostek zależnych	161 436	5	1 936
Od jednostek stowarzyszonych	21	-	-
Od pozostałych jednostek powiązanych	3 759	408	1
Od 01.01.2013 do 31.12.2013			
Od jednostek zależnych	185 810	794	6 173
Od jednostek stowarzyszonych	-	-	-
Od pozostałych jednostek powiązanych	2 565	1 311	-

Należności i zobowiązania od jednostek powiązanych	31.12.2014	31.12.2013
Należności handlowe i pozostałe od jednostek zależnych (netto)	35 870	24 021
Należności handlowe i pozostałe od jednostek stowarzyszonych	605	-
Należności handlowe i pozostałe od pozostałych jednostek	9 318	3 641
Należności leasingowe od jednostek zależnych (netto)	16 151	5 971
Należności leasingowe od pozostałych jednostek powiązanych	258	245
Zobowiązania wobec jednostek zależnych	70 072	48 952
Zobowiązania wobec pozostałych jednostek powiązanych	505	85
Zobowiązania leasingowe wobec jednostek zależnych	21 944	-

Odpisy aktualizujące należności od jednostek zależnych	31.12.2014	31.12.2013
Stan na początek okresu	2 365	2 390
Różnice kursowe	-	-25
Stan na koniec okresu	2 365	2 365

Odpisy aktualizujące należności od pozostałych jednostek powiązanych	31.12.2014	31.12.2013
Stan na początek okresu	3 401	3 447
Rozwiązanie odpisu	-	-46
Stan na koniec okresu	3 401	3 401

Odpisy aktualizujące należności leasingowe od pozostałych jednostek powiązanych	31.12.2014	31.12.2013
Stan na początek okresu	183	192
Rozwiązanie odpisu	-	9
Stan na koniec okresu	183	183

Należności i zobowiązania z tytułu pożyczek	31.12.2014	31.12.2013
Należności z tyt. pożyczek od jednostek zależnych	87 104	74 830
Należności z tyt. pożyczek od jednostek stowarzyszonych	-	-
Należności z tyt. pożyczek od pozostałych jednostek	127 702	33 842
Zobowiązania z tyt. pożyczek wobec jednostek zależnych	2	97

Transakcje z jednostkami powiązanymi są przeprowadzane wyłącznie na warunkach rynkowych.

16. Informacje o przychodach, kosztach i wynikach działalności zaniechanej w danym okresie lub przewidzianej do zaniechania w następnym okresie

Zarząd KOPEX S.A. podjął decyzję o zaprzestaniu działalności związanej z obrotem energią elektryczną od 1 października 2013r. Przychody, koszty i wyniki z tej działalności w 2014 roku i 2013 roku zaprezentowano w nocie 12.31. Nie przewiduje się zaniechania innego rodzaju działalności w następnym okresie.

17. Informacje o przeciętnym zatrudnieniu

Średnie zatrudnienie w 2014 roku wynosiło 251 osób, z tego:

- średnie zatrudnienie w kraju 210 osób,
- średnie zatrudnienie za granicą 41 osób

W grupach zawodowych średnie zatrudnienie w 2014 roku przedstawiało się następująco:

- średnie zatrudnienie pracowników umysłowych 216 osób
- średnie zatrudnienie pracowników fizycznych 35 osób

18. Informacje o znaczących zdarzeniach dotyczących lat ubiegłych ujętych w sprawozdaniu finansowym za bieżący okres

W Spółce nie wystąpiły znaczące zdarzenia dotyczące lat ubiegłych.

19. Informacje o znaczących zdarzeniach, jakie nastąpiły po dniu bilansowym, a nieuwzględnionych w sprawozdaniu finansowym

Nie wystąpiły.

20. Informacje o łącznej wartości netto wynagrodzeń i nagród wypłaconych lub należnych dla osób zarządzających i nadzorujących emitenta w przedsiębiorstwie emitenta oraz informacje o wartości wynagrodzeń i nagród otrzymanych z tytułu pełnienia funkcji we władzach jednostek zależnych, współzależnych i stowarzyszonych w 2014 roku (netto), za okres pełnienia funkcji.

ZARZĄD		
Imię i Nazwisko		w tys. zł
PIOTR	BRONCEL	394
ANDRZEJ	MEDER	519
ARKADIUSZ	ŚNIEŻKO	98
JOANNA	WĘGRZYN	518
JÓZEF	WOLSKI	753
RAZEM WYNAGRODZENIA		2 282

RADA NADZORCZA		
Imię i Nazwisko		w tys. zł.
PIOTR	AUGUSTYNIAK	6
BOGUSŁAW	BOBROWSKI	50
JÓZEF	DULBIŃSKI	45
KRZYSZTOF	JĘDRZEJEWSKI	389
MICHAŁ	ROGATKO	105
ANDRZEJ	SIKORA	50
RAZEM WYNAGRODZENIA		645

Wynagrodzenie Zarządu za 2013 rok wyniosło 2 076 tys. zł, wynagrodzenie Rady Nadzorczej za 2013 rok wyniosło 615 tys. zł.

21. Oświadczenie Zarządu Spółki

Roczne sprawozdanie finansowe i dane porównawcze sporządzone zostały zgodnie z obowiązującymi zasadami rachunkowości, oraz odzwierciedlają w sposób prawdziwy, rzetelny i jasny sytuację majątkową i finansową oraz wynik finansowy spółki KOPEX S.A.

Roczne sprawozdanie Zarządu zawiera prawdziwy obraz rozwoju i osiągnięć oraz sytuacji Firmy, w tym opis podstawowych ryzyk i zagrożeń.

Podmiot uprawniony do badania sprawozdań finansowych, dokonujący badania rocznego sprawozdania finansowego został wybrany zgodnie z przepisami prawa.

Podmiot ten oraz biegły rewident dokonujący badania spełniali warunki do wydania bezstronnego i niezależnego raportu z badania, zgodnie z właściwymi przepisami prawa krajowego.

Członek Zarządu

Piotr Broncel

Członek Zarządu

Joanna Węgrzyn

Członek Zarządu

Andrzej Meder

Prezes Zarządu

Józef Wolski

Osoba odpowiedzialna
za prowadzenie ksiąg rachunkowych:

Dyrektor ds. Rachunkowości i Podatków

Alina Mazurczyk